Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 634 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 13 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1886 (Ն. Տ.) 25 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1886 20 ՃԷՄԱԶԻ ԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1303

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه‌ده نورادونكیان خاننده ارەولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	տարեկան	դահեկան արծաթ	200
» »	վեցամսեայ	» »	100
» »	եռամսեայ	» »	50
Գաւառաց » եւ օտարական Թղթատարով	տարեկան	» »	240
Գաւառաց համար եւ օտարական Թղթատարով	վեցամսեայ	» »	120
Օտար երկիրներ,	տարեկան	Ֆրանք	56
» »	վեցամսեայ	»	28

Դուրս ղրկուած յօդուածոց ճամբու ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չ'տրուիր։

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 12 ՓԵՏՐՈՒԱՐ, 1886

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Պուլկարաց արհեստագործութեան քաջալերիչ օրինակը. —Կապրովայի «շայակ»ները. —Տփղիսի Միրզոյեֆը. —Հէրեքէի գործարանը. —«Պասմա»յի գործարանաց պակասն ի Թուրքիա. —Պրուսայի մետաքսագործութիւնն և այլ բանուածք. —Ատանայի բամպակի վաճառականութիւնը. —Ձեռներէցութեան ոգին ընդդէմ Պահպանողականութեան։

Նախընթաց յօդուածով մը, ի Թուրքիա Վաճառականութեան տակաւ անկման ընդհանուր և մասնաւոր պատճառները նշանակեցինք, և վաճառականութեան յատկացուած դրամագլխոց մէկ մասն այսուհետեւ Արհեստագործութեան յատկացնելու պէտքը, դիւրութիւնն և օգտակարութիւնը ցոյց տալու համար ինչ ինչ իրողութիւններ և խորհրդածութիւններ մէջ բերինք։

Շատեր, մինչեւ իսկ գործէ հասկցող մարդիկ, կ'երկային թէ երբեք մեր երկիր կրնա՞յ արտադրել կերպասներ, որք Եւրոպայէն բերուած կերպասներու հետ կարենան մրցիլ գնով ու տեսակով միանգամայն։ Պուլկարներն, արեւելեան վերջին պատերազմէն առաջ, գործնական ոգւով մը նկատեցին զայս խնդիր, և փորձով ցոյց տուին թէ Թուրքիոյ ժողովուրդք արհեստագործութեան մասին յուսահատելու պէտք չունին։ Ամէն ոք տեսած է Կապրովայի պուլկարական գործարաններէն ելած ընտիր շայակներն, որք հիմակ ընդհանրապէս կը գործածուին երկրին մէջ, և դիմացկունութեամբ, փայլով ու ճաշակաւ, յաջողապէս կը մրցին եւրոպական չուխաներուն և քաղմիրներուն դէմ։ Ի՞նչ պատճառ կայ որ հայ դրամատէրներ ու արհեստագործներն չմիանան՝ գոնէ շայակի գործարաններ բանալու երկրին մէջ, երբ արդէն փորձեալ է արհեստագործութեան այս ճիւղին յաջողութիւնը։ Պուլկարք, պատերազմէն ի վեր, երեք բանի մեծ խնամ կը տանին, որք են՝ Հանրային Կրթութիւն, Զինուորական Կազմակերպութիւն և Բնիկ Արհեստագործութիւն։ Բայց ո՛չ պուլկար ժողովուրդն, ո՛չ ալ պուլկարական հողը կամ կլիման ունին արհեստագործութեան նպաստաւոր յատուկ առաւելութիւն մը, յորմէ զուրկ լինին Թուրքիոյ այլ մասերն և հայ ժողովուրդը։

Դրամ և Արուեստ, այս երկու տարերք հարկաւոր են Արհեստագործութեան մեծ թռիչ մը տալու համար Թուրքիոյ մէջ։ Դրամի մասին կը կարծենք թէ այժմ վաճառականութեան մէջ առաջուան չափ շահ չընող և գրեթէ անգործ մնացող դրամագլուխներն՝ ընկերակցութեամբ միանալով՝ կրնան հայթայթել պէտք եղած գումարներն։ Արուեստի մասին, հաստատեցինք արդէն թէ մեր արհեստագործաց հին մեթոտները ժամանակիս պահանջմանց անբաւական են։ Եւրոպացի վարպետներ պէտք է բերենք, գոհացուցիչ վարձատրութեամբ, մինչեւ որ մեր ճարպիկ և աշխատասէր արհեստագործք կատարելագործեն իրենց ծանօթութիւններ։ Զարմանալի թէ ասոր օրինակը չկայ։ Տփղիսեցի մեծահարուստ Հայը, Միրզոյեֆ, Կովկասիոյ մէջ մանիֆաթուրայի առաջին գործարանն հիմնեց, որոյ շնորհիւ այսօր հազարներ կ'ապրին, անգլիացի վարպետներու ճշմարիտ գաղթականութիւն մը Մանչեսթրէ և Լիվրբուլէ փոխադրելով ի Տփղիս.—կարծենք իբր 50 ընտանիք։ Ասոնք բանեցան, և աշկերտներ հասուցին, որք այսօր կարող են վարպետներուն տեղը բռնել։ Եթէ Տփղիսի պէս գաւառային քաղաք մը կրնայ հրապուրել անգլիացի ճարտարագործ արհեստաւորաց բազմութիւն մը, Կ. Պոլսոյ պէս մայրաքաղաք մը և Իզմիրի պէս վաճառաշահ կեդրոն մը չե՞ն կրնար Միրզոյեֆներ ունենալ, որք բրիտանական արուեստը մուծանեն մեր բնիկ արհեստագործաց մէջ։

Պակաս չեն ապացոյցներ թէ, երբ լաւ վարպետներ ունենան, մեր արհեստաւորք դիւրաւ կրնան հասնիլ եւրոպացի արհեստաւորաց կատարելութեան աստիճանին։ Երբեմն Բէզճեան Ռոզիկ Պէյի Պէշիքթաշի արհեստանոցն եւրոպացի ճարտար արուեստագէտներն իսկ կը սքանչացնէր իւր զանազան նուրբ կերտուածովք։ Քիչ մը բարւոք մատակարարութեամբ, այս արհեստանոց կրնար տակաւին շարունակուիլ, և հարիւրաւորներ ապրեցնել, ինչպէս այն ատեն։ Բայց բարեբախտաբար այսօր ունինք կանգուն և կենդանի օրինակ մ'ալ մեր բնիկ արհեստաւորաց յաջողակութեան։ Խազինէի Խասսայի Վարչութիւնն Հայտար փաշային Նիկոմիդիոյ ճամբուն վրայ ի Հէրեքէ ունի գործարան մը, որ տան կահաւորման ու զարդարման պէտք եղած ամէն տեսակ նիւթերն ու կերպասները կ'արտադրէ։ Եւրոպացի վարպետներ բերել տրուած են, որք, բնիկ արհեստաւորներու աջակցութեամբ, մեծ կատարելութեան մը հասուցած են զայս գործարան։ Այցելու մը հոն կը տեսնէ աւելի քան հարիւր տեսակ ձեռակերտներ և կերպասներ, որք, ըստ մասնագիտաց վկայութեան, ո՛չ միայն կը հաւասարին եւրոպական նմանօրինակ արտադրութեանց, այլ իրենց ճաշակաւ, փայլով և ամէն կատարելագործութեամբք բաղդատաբար կը գերազանցեն զայնս։ Եթէ Վեհ. Սուլթանին Անձնական Գանձուն Վարչութեան մեծ պատիւ մ'է այսպիսի առաջնակարգ գործարանի մը պահպանումն, երկրին համար ընդհանրապէս մեծ քաջալերութիւն մ'է այս ձեռնարկ՝ հաւատքով և հաստատամտութեամբ մտնելու համար եւրոպական արհեստագործութեան արդիւնաւէտ ասպարէզին մէջ։

* * *

Երբ արհեստագործութեան կենսական պէտքը կը հռչակենք, չենք կրնար մոռնալ թէ ամէն արհեստ ամէն երկրի մէջ մի և նոյն աստիճանի յաջողութիւն չի կրնար գտնել։ Հաշուել պէտք է թէ մասնաւոր ապրանք մը ո՛րչափ կը քշուի երկրի մը մէջ, և անոր պատրաստութեան հարկ եղած նախնական նիւթերն ո՛ր աստիճան կրնան հայթայթուիլ նոյն երկրի մէջ։ Հանքածուխ և երկաթ առատօրէն ունենալուն համար, Անգլիա այսպիսի հաշիւներ շատ չունի։ Նա օտար երկիրներէն կը ստանայ նախնական նիւթերն, և յառաջապէս օտար երկրաց համար կը բանեցնէ արհեստագործութեան մեծամեծ ճիւղեր։ Մեզ ի հարկէ կէտ նպատակի պիտի ունենանք հոգալ ամենէն առաջ մեր երկրի արհեստական պիտոյքն։ Այսպէս, փորձուած է թէ սփարմաչեթի և թղթի գործարաններ, զորս մի և նոյն ժամանակ կարելի է բանեցնել, յաջողութեան յոյս չեն կրնար ունենալ ի Թուրքիա. որովհետեւ ո՛չ սփարմաչեթի, ո՛չ ալ թղթի սպառումն ի Թուրքիա տակաւին մեծ չէ բաւական։ Բայց նոյն բանը չենք կրնար ըսել պասմայի համար։ Երկրին ամէն կողմերը, քաղաքաց թէ գիւղօրէից մէջ, չկայ տուն ուր պասմայի զանազան տեսակներ չգործածուին հագուստի և կապուստի, ինչպէս նաև տան կահ կարասեաց համար։ Եւրոպացիք մեզմէ կ'առնուն ներկն ու գոյնը, ճաշակն ու ձեւն, և յառաջապէս մեզ համար պասմա կը պատրաստեն։ Արհեստագործութեան այս կարեւոր ճիւղ Թուրքիոյ մէջ հաստատելու ջանք մ'ընել կ'արժէ։ Կրնայ առարկուիլ թէ պասմայի գործարանի մը պէտք եղած մեքենաներն և երկաթներն Անգլիայէն բերել կը պարտաւորինք, և հետեւապէս պասման սուղ կ'արտադրի Թուրքիոյ մէջ։ Յիշել արժան է սակայն թէ, եթէ մի կողմէ մեքենաներն Անգլիայէն կը բերենք, միւս կողմէ կը շահինք մինչեւ ի Թուրքիա վաճառաց փոխադրութեան ծախքն, և մաքսն որ պիտի բարձրացուի ըստ նոր սակագնոց, և թէ, երբ անգամ մը գործարանք հաստատուին ի Թուրքիա, մեքենաշինութիւնն ևս, արհեստագործութեան այդ յոյժ կարեւոր և շահաւոր ճիւղ, կրնայ տակաւ տեղաւորիլ մէջ։ Թերեւս առաջին տարւոյ մէջ մեր գործարանք չկարենան մրցիլ եւրոպականներուն հետ. բայց հանգամանքներ կան որք նպաստաւոր են բնիկ արհեստագործութեան. օրինակի համար, մեր արհեստաւորաց սակաւապիտութիւնն, և հետեւապէս թոշակաց համեմատական թեթեւութիւնն, որ արտադրութեան ծախքը կրնայ նուազեցնել։

—Պասմայի հետ մէկտեղ Պրուսայի մետաքսեայ և բամպակեայ բանուածներն յառաջ տանիլ յոյժ շահաւոր ձեռնարկ մը կը թուի մեզ։ Պրուսայի բանուածներն ամէն մարդ կը հաւնի իրենց դիմացկունութեան ու փայլունութեան համար։ Բայց պէտք չէ մոռնալ թէ ասոնք աւելի կամ նուազ նախնական մեթոտներով կը պատրաստուին, այնպէս որ եւրոպացի գործարանապետք կարող եղած են մի և նոյն բանուածներն իրենց մեքենայից միջոցաւ պատրաստել, որով նոյն ապրանքները թէեւ ո՛չ այնչափ դիմացկուն բայց աւելի աժան կրնան վաճառել ի Կ. Պոլիս։ Թէպէտ մեքենաներ բանեցնել առաջին հայեացքով մեծ չուառութիւն մը կ'երեւի մեր բնիկ արհեստագործաց, բայց վերջապէս մեքենայք անհուն խնայութիւն մ'են մարդկային աշխատութեան, և ի վերջոյ ամէն ինչ աւելի աժան կ'արտադրեն, քան երբ մարդու ձեռքով շինուէր։ Ուստի, եթէ այս Պրուսացի արհեստաւորաց օգնութեան դիմեն դրամատէրներ, և եթէ մեքենաներ բերելով քիչ շատ եւրոպական մեթոտով պատրաստել տան, Պրուսայի բանուածք աւելի աժան կրնան վաճառուիլ և աւելի տարածիլ երկրին մէջ։ Մետաքսը տեղէն կ'ելնէ. բամպակեայ թելը տեղւոյն վրայ կը մանուի, կամ կրնայ մանուիլ. արհեստաւորը տեղացի է և յոյժ սակաւապէտ.—այս նպաստաւոր հանգամանքներէ շատ լաւ կրնայ օգտուիլ ճարպիկ եւ ձեռներէց բնիկ դրամատէր կամ գործարանապետ մը։

* * *

Եւրոպական արհեստագործութիւնը թերեւս ո՛չ մի տեսակ վաճառք կը ղրկէ մեզ, որը նախնական նիւթերը մեզմէ առած չլինի։ Եթէ զարմանալի բեղմնաւորութիւն մ'ունի Թուրքիոյ հողն, որ արհեստագործութեան ամէն ճիւղերուն պիտոյքը կրնայ լի ու լի հայթայթել, ո՛չ նուազ զարմանալի է մեր գործատերաց անգործնական ընթացքն, որք նախնական նիւթոց տուրեւառին վրայ գոյացեալ կարի չափաւոր շահով մը կը շատանան, և աւելին ձեռք բերելու թեկն չեն ածեր։ Այսպէս, Ատանայի մէջ կան շատ գործատէր և ընչատէր Հայեր, որք մեծ քանակութեամբ բամպակ կ'արտադրեն։ Բայց կը շատանան բամպակին նախնական արտադրութեան պարզ շահով, մինչ Ատանայի մէջ հաստատուած են բազմաթիւ օտարազգի գործատերք, որք Հայոցմէ գնելով բամպակն, իրենց յատուկ մեքենաներով կը ճնշեն և հակերու կը վերածեն զայն, և այնպէս կը ղրկեն յԵւրոպա։ Մեքենայ գործածելու գաղափարն ա՛յնչափ հեռի է մեր միտքէ, որ բամպակի շահագործութեան այդ մեքենական ճիւղն Հայք յօժարակամ թողած են օտարազգեաց։

Ցաւոք ճշմարտութիւնն այն է թէ հայ գործատերք ընդհանրապէս պահպանողական են։ Ինչ որ տեսած են իրենց հայրերէ ու պապերէ, նոյնը կ'ուզեն շարունակել, ամենեւին անհոգ կալով ժամանակին աճեցուն պահանջմանց և փոփոխեալ պարագայից։ Ո՛չ միայն գործառնութեանց քանակին, այլ նաև տեսակին մէջ Հայք պահպանողական են։ Եւ իրօք, մեծ վաճառականներէ շատեր տակաւին կրկնատումար կամ կանոնաւոր հաշուակալութիւն ալ չունին։ Ցայսմասին կը հետեւին իրենց նախնեաց օրինակին։ Բայց Արեւելքի մէջ դէպքերը կայծակնաբար կը յաջորդեն իրարու։ Թուրքիոյ կրած կերպարանափոխութեանց պատճառաւ, վաճառականութիւնը, մանաւանդ աւանդական վաճառականութիւնն, առաջուան ապրուստն ո՛չ եւս պիտի կրնայ տալ մեր գործատերաց։ Տարին չորրորդ, Կ. Պոլիս երկաթուղւով պիտի կապուի ուղղակի Եւրոպիոյ հետ։ Մեր գործատերք եւրոպացի գործատերաց հետ գիրկընդխառն մարտնչիլ պիտի հարկադրին։ Հին զէնքերն ո՛չ եւս պիտի զօրեն. աւանդական ոգին ո՛չ եւս պիտի կրնայ փրկել մեր Վաճառականութիւն ա՛յն ձախող բախտէ որ վիճակեցաւ մեր Ամիրայական աւանդական Սեղանաւորութեան։

Ազգութեան սկզբանց մէջ պահպանողականութիւնը կը հաւնինք։ Եկեղեցւոյ սկզբանց մէջ պահպանողականութիւնը կ'ըմբռնենք։ Բայց ամենեւին անտեղի կը գտնենք պահպանողականութիւնն առեւտրական և արհեստական մեթոտներու և միջոցներու մէջ։ Այդպիսի պահպանողականութիւն մ'էր որ եղաւ պատճառ կործանման մեր հին սեղանաւորաց։ Այդպիսի պահպանողականութեան մը կրնան զոհ երթալ մեր ապրուստի արդի միջոցներն ալ, եթէ մեր գործատերք չսթափին, եթէ ժամանակին նշանները լըրջօրէն ի նկատ չառնուն, և եթէ ամենայն ազդուութեամբ չփութան Վաճառականութեան տակաւ անկումը փոխարինել Արհեստագործութեան տակաւ զարգացմամբն ի Թուրքիա։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՍԵՐՈՎԲԷ ԷՖ. Ի ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ

Ի ԳԱՏԸ-ԳԻՒՂ

ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ ՍԵՐՈՎԲԷ էֆ. ի Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսն երէկ, օդին գէշութեան հակառակ, ժողովրդային և ազգային մեծ ցոյցի մը կերպարանն առաւ։

Հանգուցելոյն մարմինն առաւօտուն իւր բնակարանէ, որ ի Մօտա-Ճատտէ, փոխադրեցաւ գիւղին Ս. Թագաւոր եկեղեցին։ Խուռն բազմութիւն կ'ընկերանար դագաղին։ Խրիմեան Հայրիկ հանդիսաւոր պատարագ մատոյց։

Ժամ 4ին, կամուրջէն մեկնեցաւ յատկապէս վարձեալ մեծ շոգենաւ մը, յուղարկաւորները փոխադրելով ի Գատը գիւղ։ Ասոնք ուղղակի Ս. Թագաւոր եկեղեցին գնացին։

Կրօնական պաշտամանց կատարումէն յետոյ, Ամեն. Խրիմեան Ս. Հայրիկ բեմ ելնելով, իւր բնական սրտայոյզ պերճախօսութեամբ դամբանական մը խօսեցաւ, որ քանիցս յարտասուս շարժեց ունկնդիրները, մանաւանդ երբ Հայաստանի Սովուն դառնաղէտ արկածից մէկ համառօտ նկարագիրն ըրաւ։

ԴԱՄԲԱՆԱԿԱՆՆ — ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍՈՎԸ

Հայրիկը նախ յիշեցուց զայն քրիստոնէական ճշմարտութիւն թէ Քրիստոնէի մը դագաղին վրայ սուգ և կոծ տեղի չունին. զի մահը վայելչին յաւիտենական և աւելի բարեբաստիկ կենացն մը կը փոխանցէ։ Պէտք է սակայն ամեն վայրկեան պատրաստ գտնուիլ մահուան. վասն զի մահն յանկարծակի կրնայ բերել զմարդ, ինչպէս բերաւ զՍերովբէ էֆէնտին, որ մինչ, իւր օրական աշխատանքէ յոգնած, տուն կը վերադառնար, շոգենաւուն մէջ հոգին աւանդեց իւր սիրելի Աբիկ էֆէնտիի գրկին մէջ, և Աբիկ էֆէնտի եղաւ նորա մահուան մանկաբարձը։ Սերովբէ էֆէնտի նաւ կը նստի Գատը գիւղի նաւահանգիստն ելնելու համար. բայց Աստուած կը կոչէ զնա յանկարծ երկնից նաւահանգիստ։

Ատենաբան Սրբազանն հանգուցելոյն նիւթական և բարոյական կենաց ներբողական նկարագիրն ըրաւ։ Ցուցուց ի նմա բարեպաշտ Քրիստոնեայն, բարեգործ մարդը, արդիւնաւոր վաճառականն, ազգասէր Հայն, ողորմած մեծատունն և առաքինի հայրն ընտանեաց, բարի օրինակ իւր որդւոց և նմանեաց։ Այլ «Վասպուրականի Արծիւը» մասնաւորապէս պնդեց Սերովբէ էֆէնտիի նկարագրոյն վրայ իբրեւ Ատենապետին Հայաստանի Սովելոց Կեդրոնական Յանձնաժողովոյ։ Հռչակեց թէ այսու պաշտամամբ ո՛րպիսի թանկագին ծառայութիւններ առ Ազգն մատուցած էր ողբացեալն Կիւլպէնկեան։ Պատմեց թէ ի՛նչպէս, Սովուն ահաւոր ճգնաժամուն մէջ, երբ հազարաւոր թշուառներ յուսահատ ճիչեր արձակելով կը կորնչէին հայրենի աշխարհին մէջ, Կիւլպէնկեան հարիւրաւոր նամակներ ամեն սուրհանդակաւ կ'առաքէր Իրեն (առ Խրիմեան), զորս ինք իբրեւ հաղուագիւտ ինչ կը պահէ Վարագայ Թանգարանին մէջ, և թէ ի՛նչպէս անգամ մը Կիւլպէնկեան նամակ մը գրելով, «իբրեւ Հայու զաւակ կ'աղաչէր Իրեն որ Հայերուն լաւ նայի»։ Ճիշդ նոյն միջոցին որ Հայրիկը կը կարդար զայս նամակ, Հախինեմէ անուն Հայու աղջիկ մը ներկայանալով, կը յայտնէր վշտագին թէ իւր մայր մեռած է անօթութենէ և մանկիկ մը թողած է անխնամ։ Հախինեմէ գրկած էր մանկիկն, որ նոյն միջոցին կը մեռնէր անօթութենէ, և խեղճ աղջիկը կ'աղաչէր զՀայրիկն որ կտոր մը կտաւ տայ՝ իւր փոքրիկ քոյրը պատելու և թաղելու համար։ Այս տեսարան խորին տպաւորութիւն մը ձգած էր Սրբազան բեմբասացին մտաց վրայ, որ զայն պատմած միջոցին լացաւ։ Ն. Սրբազնութիւն սրտառուչ բանիւք յիշեց այն մեծ ծառայութիւններ զորս Հայրենեաց մատու-

---

—)(40)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

ՄԱԹԻԱՍ ՍԱՆՏՈՐՖ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

Գ.

ՏՕՔԹՕՐ ԱՆԹԷՔԻՐԹ

—Դարձեալ իմ քով պիտի կենաք, եթէ ուզէք, պատասխանեց տօքթօրը ժպտելով, նաւուս մէջ կը մնաք ինձ հետ, և լաւախաղացութիւն կ'ուսուցանէք նաւաստներուս. իսկ եթէ, ընդհակառակն, ձեր երկիրը վերադառնալ ուզէք, ազատ էք վերադառնալ, մանաւանդ որ ձեր ապրուստը ցկեանս պիտի ապահովի։

—Օ՛, տէ՛ր Տօքթօր, գոչեց Բէսքատ։ Եւ սակայն անշուշտ մեզ անգործ չէք թողուր։ Անօգուտ կենալ և բանի մը չծառայել, մեր գործին չգար։

—Ես ձեզ գոհ ընելու չափ գործ կը խոստանամ։

—Արդարեւ, շատ հրապուրիչ է այդ առաջարկ, պատասխանեց Բէսքատ։

—Առարկութիւն մ'ունի՞ք։

—Միակ թերեւս։ Մեզ երկուքս ալ կը տեսնէք, Մաթիֆու և զիս. Մի և նոյն երկրէ ենք, և անշուշտ մի և նոյն ընտանիքէ պիտի լինէինք, եթէ ընտանիք մ'ունենայինք։ Երկու սրտակից եղբարք, չենք կրնար առանց իրարու ապրիլ։ Յիշեցէք երկու Սիամցի եղբայրները, չկրցին զանոնք բաժնել իրարմէ, այնպէս չէ՞, վասն զի բաժնուելնուն պէս պիտի մեռնէին։ Մեք ալ այն Սիամցիներէն ենք... զիրար կը սիրենք, տէ՛ր Տօքթօր։

Եւ Բէսքատ ձեռքն երկնցուց Մաթիֆուի, որ զայն կուրծքին վրայ քաշելով սեղմեց տղու մը պէս։

—Բարեկա՛մք, ըսաւ տօքթօր Անթէքիրթ, ձեզ իրարմէ բաժնել ուզող չկայ, և ես կ'ուզեմ որ երբէք չբաժնուիք իրարմէ։

—Ուրեմն կրնանք ընդունիլ, տէ՛ր Տօքթօր, ձեր առաջարկն, եթէ...

—Եթէ՞...

—Եթէ Մաթիֆու հաւանութիւն տայ։

—Այո՛ ըսէ, Բէսքա՛տ, պատասխանեց հսկայն, և երկուքիս համար ալ ըսած կը լինիս։

—Լա՛ւ, պատասխանեց Տօքթօրը, համաձայնութիւնը կնքուեցաւ, և չպիտի զղջաք։ Այս վայրկենէն սկսեալ, հոգ չունիք բնաւ։

—Օ՛, տէ՛ր Տօքթօր, զգոյշ կեցէք, գոչեց Բէսքատ, թերեւս ձեր կարծածէն աւելի ծանր պայմանի մը տակ կը մտնէք։

—Ինչո՞ւ համար։

—Անոր համար որ մեք թանկագին պիտի լինինք ձեզ, մանաւանդ Մաթիֆու, որ նշանաւոր շատակեր մ'է, և դուք չպիտի ուզէք որ իւր ուժը կորսնցնէ ձեր քով։

—Ընդհակառակն, կ'ուզեմ որ կրկնապատկէ։

—Ուրեմն պիտի փլցունէ ձեզ։

—Ես չեմ փլիր, Բէսքա՛տ։

—Սակայն երկու, երեք ճաշ օրը...

—Հինգ, վեց, տասն, եթէ կ'ուզէ, պատասխանեց ժպտելով տօքթօր Անթէքիրթ։ Միշտ պատրաստ սեղան պիտի ունենայ իւր առջեւ։

—Հէ՛, Մաթիֆու, գոչեց Բէսքատ ցնծալով, ուզածիդ չափ պիտի կրնաս ուտել։

—Դուն ալ, Բէսքա՛տ։

—Օ՛, ես թռչուն մ'եմ։ Բայց կրնա՞մ հարցնել ձեզ, տէ՛ր Տօքթօր, թէ պիտի նաւարկե՞նք։

—Յաճախ, բարեկա՛մ։ Ես Միջերկրականի ամէն կողմերը գործ պիտի ունենամ, վասն զի ամէն տեղ յաճախորդ ունիմ, և միտքս դրած եմ միջազգային ձեւով բժշկութիւն ընել։ Եթէ հիւանդ մը Թանճէրէն կամ Բալէարեան կղզիներէն զիս ուզէ, և ես Զալիցերիա գտնուիմ, պէտք չէ՞ որ երթամ դարմանեմ զայն։ Ինչ որ բժիշկ մը կ'ընէ մեծ քաղաքի մը մէջ, մէկ թաղէն միւսն, ես ալ նոյնը պիտի ընեմ Ճիպրալթարի նեղուցէն յԱրշիպելագոս, Ադրիականէն Լիոնի ծոցն, և Յոնիական ծովէն Կապէսի ծովախորշն։ Ես ուրիշ նաւեր ալ ունիմ տասնապատիկ արագընթաց քան զայս երկկայմ, և շատ անգամ դուք պիտի ընկերակցիք իմ այցելութեանց։

—Մեր ուզած բանն է այդ, տէ՛ր Տօքթօր, պատասխանեց Բէսքատ ձեռները շփելով։

—Չե՞ք վախնար ծովէն, հարցուց տօքթօր Անթէքիրթ։

—Մե՞ք, գոչեց Բէսքատ։ Բրովանսի զաւակներ։ Դեռ փոքր տղայ էինք, ծովեզրին կուրերուն մէջ կը թաւալէինք։ Ո՛չ, մեք չենք վախնար ծովէն, ո՛չ ալ անոր տուած կարծեցեալ հիւանդութենէն։ Մեք վարժ ենք փլփլայ և ոտնիվեր քալելու։ Եթէ այս տիարք և տիկնայք նաւ նստելէ առաջ երկու ամսոյ չափ ընեն զայս վարժութիւն, ո՛չ ևս պէտք կ'ունենան նաւարկութեան միջոցին իրենց քիթը լականներու մէջ խոթելու։

—Լա՛ւ, Բէսքա՛տ, պատասխանեց տօքթօրը։ Կատարելապէս պիտի կրնանք համաձայնիլ, և կը պատուիրեմ մանաւանդ որ բնաւ չկորսնցնէք զայդ զուարթութիւն։ Ծիծաղեցէք, տղա՛ս, խնդացէք և երգեցէք, ո՛րչափ ևս ուզէք։ Ապագայն թերեւս տխուր բաներ պահած է մեզ, ուստի ձեր ուրախութիւնն արհամարհելի չէ մեր ուղեւորութեան միջոցին։

Այս խօսքն ըսած ժամանակ տօքթօր Անթէքիրթի դէմքը լրջացաւ։ Բէսքատ, որ կը դիտէր զայն, իսկոյն զգաց որ այդ մարդ իւր անցելոյն մէջ մեծ վիշտեր կրած էր, զորս գուցէ պիտի իմանային օր մը։

—Տէ՛ր Տօքթօր, ըսաւ յանկարծ Բէսքատ, այս օրէն սկսեալ՝ հոգւով մարմնով ձերն ենք։

—Եւ, այսօրէն սկսեալ, պատասխանեց տօքթօր Անթէքիրթ, կրնաք ձեր սենեկին մէջ բնակիլ։ Յոյժ հաւանաբար, քանի մ'օր Կրավոզա և Րակուզա պիտի մնամ. բայց լաւ կը լինի որ դուք այժմէն սովորիք Սավարենայի մէջ ապրիլ։

—Մինչեւ այն ժամանակ, ուր ձեր երկիրը տանիք զմեզ։

—Ես երկիր չունիմ, պատասխանեց Տօքթօրը, կամ մանաւանդ ես ինձ համար պատրաստած երկիր մ'ունիմ, որ, եթէ ուզէք, ձերն ալ պիտի լինի։

—Օ՛ն, Մաթիֆու, գոչեց Բէսքատ, երթանք մաքրենք մեր վաճառատան հաշիւներն։ Անհոգ եղիր, պարտք չունինք, որպէս զի սնանկութիւն հրատարակենք։

Զայս ըսելով, Բէսքատ և ընկերն հրաժեշտ առին Տօքթօրէն, մակոյկը նստան, որ իրենց կ'սպասէր, և Կրավոզայի քարափը վերադարձան։

Անդ, երկու ժամու մէջ կարգադրեցին իրենց խաղարանին գործերն, և իրենց բոլոր դրամագլուխը, որ նետուկներէ, նկարէն վարագոյրներէ, մեծ ու փոքր թմբուկներէ կը բաղկանար, ուրիշ արհեստակցի մը վաճառեցին։ Ո՛չ երկար եղաւ այս գործ, ո՛չ դժուարին, և մեծ ծանրութիւն մը չէին կրնար աւելցնել իրենց վրայ այն քանի մը ֆլորինք, զորս իրենց գրպանը նետեցին։

Սակայն Բէսքատ չուզեց վաճառել իւր աճպարարական զգեստն ու եղջերափողը. Մաթիֆու ալ իւր չեփորն և ըմբշական հագուստը։ Մեծ ցաւ պիտի լինէր իրենց բաժնուիլ այն գործիներէն ու հանդերձներէն, որք այնչափ յաջողութիւններ ու յաղթանակներ կը յիշեցնէին։ Իրենց կարօտներն ու կտաւիքը պարունակող միակ արկղին մէջ պահեցին զանոնք։

Կէս օրէն մէկ ժամու չափ յետոյ, Բէսքատ և Մաթիֆու նաւը վերադարձած էին։ Գլխու կողմը մեծ խուց մը տրուած էր իրենց, ամեն դիւրութեամբք, ինչպէս նաև գրելու համար պէտք եղած ամեն բաներով, ինչպէս որ կ'ըսէր զուարթաբարոյ երիտասարդը։

Սավարենայի պաշտօնեայք և նաւաստիք սիրալիր ընդունելութիւն մ'ըրին իրենց այս նոր ընկերաց, որոց շնորհիւ սարսափելի վտանգէ մ'ազատած էին։

Հոն հասնելնուն պէս, Բէսքատ և Մաթիֆու կրցին ստուգել թէ նաւուն կերակուրները բրովանսական կերակուրներու հետ չէին կրնար բաղդատուիլ։

—Կը տեսնե՞ս, Մաթիֆու, կը յեղյեղէր Բէսքատ՝ Ասթիի պաշտօնական գինեգաւաթը պարպած ժամանակ, բարի վարքով միշտ կը յաջողի մարդ։ Բայց բարի վարք պէտք է։

Մաթիֆու գլխու շարժմամբ մը միայն կրցաւ պատասխանել, բերնին մէջ նոյն միջոցին խորովեալ ապուխտի մեծ կտոր գտնուելուն պատճառաւ, որ՝ շատ չանցած ստամոքսին խորերն իջաւ երկու հաւկիթներու հետ։

(Շարունակելի)

ած էր Սովելոց նախախնամական Յանձնաժողովը։

Հայրիկը դրուատեց հանգուցելոյն ազատասիրութիւնն, և յայտարարեց թէ այս ազգոյ առաքինութեան դաս մը պէտք է լինի ազգայնոց։ Վերջացուց օրհնելով Կիւլպէնկեան բարեհամբաւ և ազգօգուտ Գերդաստանը։

ԹԱՓՈՐԸ —ՊՍԱԿՆԵՐ

Թափօրն եկեղեցիէն դուրս ելաւ ժամը 5ն անցած։ Առջեւէն կ'երթային յամրաքայլ Ոստիկանութեան և Թաղապետութեան պաշտօնեայք։ Յետոյ Ս. Փրկչեան Որբանոցին աշակերտք գեղեցիկ ծաղկեայ պսակով մը. նմանապէս Որբանոցին աշակերտուհիք, սպիտակ հագած, ուրիշ գեղեցիկ պսակ մը կը տանէին, սա արձանագրութեամբ. «Առ Բարերարն Մեր Սերովբէ էֆէնտի Կիւլպէնկեան»։ Յետոյ Ներսէս Վարժապետեան Ուսումնարանի Խնամակալութեան ծաղկեայ պսակը կը տարուէր։ Կ. Պոլսոյ Վաճառականութեան Սենեակը ղրկած էր պսակ մը սա ֆրանսերէն արձանագրութեամբ. «[illegible] Սենեկէն Կ. Պոլսոյ, [illegible]»։ Սենեկին Ատենապետ Վսեմ. Ազարեան էֆէնտի հիւանդ ըլլալով, իբր ներկայացուցիչ ղրկած էր Սենեկին Ընդհանուր քարտուղարն, Սրկրաքի էֆէնտին։ Սենեկին անդամոց կողմէ յուղարկաւորութեան ներկայ էին Մեծ. Տեարք Մկրտիչ էֆէնտի Խաչեան, Արիկ էֆէնտի Ունճեան, Հաճեան էֆէնտի, Եէնի Տիւնեա Տիմիգրաքի էֆէնտի, Շէրիֆ Ալի Զատէ էֆէնտի, ևլն. Կային պըսակներ՝ համակրանք պատգամաւորութեամբք՝ ի դիմաց Վասպուրականի Հայոց, Սկիւտարի Սենեքերիմեան Ընկերութեան և Սկիւտարի Արամեան Վարժարանին, Ասիական Ընկերութեան, Թալասու վարժարանին զոր հանգուցեալն և իւր եղբայր հիմնած են, և ուրիշ ազգային հաստատութեանց կողմէ, նաեւ Գատը գիւղէն յոյն համայնքութեան կողմէ երկու խնչամեծ ծաղկեայ պսակ, և պսակ մը հրեայ համայնքութեան կողմէ, ընդամենն երեսուն չափ։

Ասոնցմէ ետքը կուգային դպիրք, քահանայք, վարդապետք, և եպիսկոպոսունք՝ Խրիմեան Հայրիկը, Խորէն Նար-Պէյ Սրբազան, Սիմէոն Սրբազան և Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն։

Հայ եկեղեցական դասուն կը հետեւէին երկու յոյն վարդապետք և երկու հրեայ Րաբունիք։

Կիւլպէնկեան Աբէլ էֆէնտիի փեսան Յակոբ էֆէնտի կը հետեւէր սեւ թաւշէ բարձ մը բռնած, որոյ վրայ դրուած էին Սերովբէ էֆէնտիին Գ. կարգի Օսմանիէ և Մէճիտիէ պատուանշաններն։

Ապա կուգար դագաղը, ծածկուած գեղեցկահիւս սեւ թաւշով։ Դագաղին ծայրերը կը բռնէին Վսեմ. Մագասեան Սեպուհ էֆէնտի, Վսեմ. Շահպազ Կարապետ էֆէնտի, Մեծ. Տեարք Մկրտիչ էֆ. Խաչեան, Յովհաննէս էֆ. Կիւմիւշեան և երկու պատուաւոր օտարազգիք։

Իբրեւ սգաւոր կը հետեւէին Կիւլպէնկեան գերդաստանին բոլոր արուանդամք, Մանուկեան գերդաստանին բոլոր անդամք, ազգային պատուաւոր վաճառականք խմբովին, ինչպէս նաեւ մայրաքաղաքիս յոյն, հրեայ, թուրք, պարսիկ և եւրոպացի երեւելի վաճառականք, և Տէրութեան պաշտօնատարներ։

Խուռներամ բազմութիւն մը կը հետեւէր սգոյն։

Թափօրն, եկեղեցիէն ելնելով, Մոտա-Ճատտէէն Կիւլպէնկեանց տան առջեւէն անցաւ և կանգ առաւ Յունաց եկեղեցւոյն առջեւ, ուր յոյն քահանայք զգեստաւորեալ դուրս ելնելով, Աւետարան և աղօթքներ կարդացին։

Անտի թափօրն ուղղուեցաւ դէպի նաւամատոյց։ Դագաղը զետեղուելէն ետքը, ժամ 6ին, շոգենաւը մեկնեցաւ Գատը գիւղէն, և դէպ ի Սիրքէճի նաւամատոյցն ուղղուեցաւ։

* *
*

Ի ՊՈԼԻՍ —Ս. ՓՐԿԻՉ

Երբ շոգենաւն, յորում կային աւելի քան 1,000 հոգիք, մերձեցաւ Սիրքէճի, խուռն բազմութիւն մ'ալ հոն կսպասէր։ Դագաղը նոյն կարգաւ փոխադրեցաւ երկաթուղւոյ կայարանն, և զետեղեցաւ յատուկ շոգեկառքի մը մէջ։ 17 շոգեկառքեր վարձուած էին յուղարկաւորաց փոխադրութեան համար, և անոնցմէ զատ, սովորական կառաշարն կը պարունակէր 18 կառքեր եւս։ 35 կառքերէ բաղկացեալ այս կառաշարը, որ սովորականէն աւելի կամաց կ'ընթանար, ժամ 7ին մեկնելով կայարանէն, կանգ առաւ Գում-Գափուի կայարանն, ուր Մայր-Եկեղեցւոյ դպիրք, զգեստաւորեալ, դիմաւորեցին, շարականներ կարդացին և պսակ մը դրին դագաղին վրայ։ Կառաշարն կանգ առաւ նաեւ միւս կայարանները մինչեւ Եէտի գուլէ, ուստից մեկնելով, Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցին դիմացը կեցաւ։

Ս. Պատրիարք Հայրը Սիրքէճիի նաւամատոյցն ելնելուն, բաժնուեցաւ թափօրէն, և կառքով Պատրիարքարան վերադարձաւ։

Դագաղին հետեւեցան մինչեւ Ս. Փրկիչ՝ Ամեն. Խրիմեան Սրբազան, Գեր. Սիմէոն եպիսկոպոս և Համբակ եպիսկոպոս, վարդապետներ և քահանայներ, հազարի չափ յուղարկաւորներով։

Երբ կառախումբը կանգ առաւ ի Գազլը-Չէշմէ, Ս. Փրկչի Որբանոցին միացեալ սանունք, շապիկներ հագած, դիմաւորեցին դագաղն, որ եկեղեցական երգեցողութեամբք տարուեցաւ Հիւանդանոցին մատուռն։

Հոն թաղման կարգը կատարեցաւ։ Ապա դամբանականք սկսան։ Առաջին ճառն արտասանեց Գատը գիւղի Արամեան վարժարանի ուսուցիչ Օսքանեան էֆ., գովաբանելով հանգուցելոյն կենդանութիւնն։ Յետոյ Հիւանդանոցին որբերէն մին ընտիր արտասանութեամբ սրտաշարժ ճառ մը կարդաց, որ բոլոր ունկնդիրներն յուզմամբ շարժեց, և մանաւանդ բոլոր սաներն սկսան լալ։ Ապա Տր. Պալեան, իբրեւ բարերարեալ հանգուցելոյն, որ ծախուք կրթուած էր, համառօտիւ նկարագրեց նորա կեանքն։ Աւստրական Սենեկին կողմէ Դրանէրեան Գաբրիէլ էֆ. հայերէն ընտիր բանախօսութիւն մ'ըրաւ, ներբողեց հանգուցելոյն հազուագիւտ արժանիքն իբրեւ վաճառական և գործի մարդ։ Ապա Ասիական Ընկերութեան կողմէ եւս ատենախօսութիւն մ'եղաւ։ Վսեմ. Յովհաննէս էֆէնտի Նուրեան, ի դիմաց Ազգ. Վարչութեան, յուզեալ ձայնիւ գեղեցիկ ներբող մը կարդաց հանգուցելոյն վրայ, իբրեւ ազգային բարերար մը և իբրեւ Ազգ. Վարչութեան լրջամիտ անդամ մը։ Յիշեցուց թէ ազգային ուրիշ բարեգործ անձնաւորութեան մը հետ հանգուցեալը կը խորհէր ի հիմանց վերաշինել Ազգային Հիւանդանոցն, և յոյս յայտնեց այս մեծ գործին վերջնական յաջողութեան։ Կիւլպէնկեան Գերդաստանին ազգօգուտ ծառայութիւնները թուեց, և իրենց մեծամեծ հօր գեղեցիկ օրինակին հետեւող լինելու յորդոր կարդաց հանգուցելոյն զաւակաց։

Տխուր հանդէսն աստ վերջացաւ։ Թաղումը տեղի պիտի ունենայ վաղն, և մարմինը պիտի ամփոփուի մատուռին քովի փոքր պարտէզին մէջ պատրաստուած գերեզմանին։

– Յատուկ կառախումբը ժամ 10ին միջոցները Գազլը Չէշմէ գալով, յուղարկաւորները փոխադրեց Պոլիս։ Ամէնքն ալ բաժնուեցան յոյժ վշտալի տպաւորութիւն մը տանելով իրենց հետ, և դառնապէս ողբալով զայն անդարմանելի կորուստն, զոր ազգը կ'ընէր յանձին Սերովբէ էֆէնտիի Կիւլպէնկեան։

ՏԻԳՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ՔԱՓԱՄԱՃԵԱՆ

Ցաւօք սրտի կը լսենք թէ Տիգրան էֆ. Քափամաճեան, որդի Մանուկ էֆէնտիի, երէկ վախճաներ է ի Բերա։ Տիգրան էֆէնտի տակաւին 35 տարու էր, և կը թողու կին մը հինգ աղջիկ զաւակով։ Քափամաճեան տան բազմաթիւ բարեկամք և ծանօթք խոր ցաւով պիտի իմանան զայս նոր դժբախտութիւն։ Տիգրան էֆէնտի պատւոյ նուրբ զգացում մը կրէր, և կը կարծուի թէ վերջին ծանուցեալ պէպաքերէն յոյժ զգածեալ էր։ Տիգրան էֆէնտի Քափամաճեան Տան Կ. Պոլսոյ ճիւղին պետն էր, և կը կառավարէր բոլոր գործն, յորմէ հետէ Մանուկ էֆէնտի, Մանչեսթըրէ վերադառնալով, գործէ քաշուած էր։ Հայոց մեծագոյն Վաճառատանց մին այսպէս իւր ամենէն գործօն մէկ ներկայացուցիչը կը կորսնցնէ, և գուցէ բոլորովին կը շիջանի։

Յուղարկաւորութիւնը վաղ առաւօտ պիտի կատարուի ժամ 3ին։ Խրիմեան Սրբազան հրաւիրուած է նախագահելու տխուր հանդիսին։ Մարմինը տունէն պիտի փոխադրուի Ս. Երրորդութեան եկեղեցին, ուր պիտի կատարուին կրօնական արարողութիւնք, և պիտի ամփոփուի Ֆերի գիւղի ազգային գերեզմանատան մէջ։

Գեր. Վահրամ եպիսկոպոս Մանկունի երկու օր առաջ Պրուսա ուղեւորեցաւ, ուր պիտի մնայ ժամանակ մը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Ամեն. Խրիմեան Ս. Հայրիկ կիրակի օր պատարագ պիտի մատուցանէ Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյն մէջ, և քահանայութեան աստիճան պիտի տայ նոյն եկեղեցւոյ վրայ քահանայ ձեռնադրել որոշուած տիրացու Դանիէլի և տիրացու Գրիգորի։

Այսպէս կը փակուի Ղալաթիոյ քահանայից ծանուցեալ խնդիրն, որ, ինչպէս կը յիշուի, բաւական յուզուեցաւ ի մէջ Թաղ. Առժ. Յանձնաժողովոյ եւ Կրօնական Ժողովոյ։ Յանձնաժողովոյն վարչութեան ներքեւ, Ղալաթիոյ եկեղեցւոյն նիւթական մատակարարութիւնն զգալապէս բարւոքած էր արդէն, և գոհացուցիչ է տեսնել թէ քահանայական խնդրոյն կարգադրմամբն ալ եկեղեցական վիճակը կը բարւոքի։ Կ'իմանանք թէ ձեռնադրելի երկու քահանայացուք սովորական քահանայացուներէ աւելի ուսում և կրթութիւն ստացած անձինք են։ Դասատուութեամբ զբաղիլ կը փափաքէին, եւ դպրութեանց և օտար լեզուաց բաւական ծանօթութիւն ունին։

Մեր երկուշաբթի աւուր թուով հրատարակելով Ատանայէն յունուար 31 ամսաթիւ նամակ մը որ կը յայտնէր թէ ի նպաստ Զէյթունի հրկիզելոց Պատրիարքարանէն 200 ոսկւոյ գումար մը ո՛չ ղրկուած է յԱտանա և ո՛չ ալ մասնախումբ մը կազմուած է անդ սոյն գումարի բաշխման համար, կը յարէինք թէ վերապահութեամբ միայն կը հրատարակենք զայդ հերքումն, ըստ որում ապահովապէս գիտենք թէ [illegible] մէջ հաւաքեալ գումարը Պատրիարքարանէն յԱտանա ղրկուած և բաշխման ցուցակներն ալ հասած են Տնտեսական Խորհրդոյ ձեռքը։

Արդ, վերստին ստուգեցինք թէ Ազգ. Պատրիարքարանէն այդ 200 ոսկւոյ գումարը ղրկուած է ի Մարաշ Տէօվլէթ և Գէորգ էֆէնտիներուն, որք հասուցած են զայն Զէյթունի Տ. Ղեւոնդ Տ. Նահապետեան քահանային և Քաղաքական Ժողովին, որոց միջոցաւ բաշխումը կատարուելով մարդ գլուխ 18 գրուշ բաժին ինկեր է, ինչպէս ծանուցած էինք մեր 607 թիւ թերթով. 200 ոսկին տեղային ընթացիկ դրամով 25,000 գրուշ բռնելով, 12,351 գրուշը բաշխուեր է միջին թաղեցւոց (686 հոգւոց), 12,024 գրուշը վերի թաղեցւոց (668 հոգւոց) և մնացեալ 625 գրուշը ծախսուեր է Տ. Ղեւոնդ Հօր ձեռամբ մեկնորդաց և այլ ծախսուց համար։

Այս հաշուեցոյցք մանրամասնաբար հաղորդուած են Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան Տնտեսական Խորհուրդին, յատուկ տոմարաւ որ կը կրէ Զէյթունի Առաջնորդարանի կնիքը՝ քահանայից և Թաղական Խորհրդոց ստորագրութիւններն, որոց վաւերականութիւնն հաստատուած է Պատրիարքարանի կնքով։

Եթէ կայ կէտ մը որ կրնար առիթ ընծայել Ատանայի մեր պատ. նամակագրին թիւրիմացութեան, սա է թէ 200 ոսկւոյ գումարին բաշխման հանգամանակից մասնախումբը ո՛չ թէ Ատանայ՝ մէջ կազմուեր է, այլ Զէյթունի մէջ։

Բալուէն կը գրեն առ Ֆար տիւ Պօսֆօր թէ քաղաքէն քիչ հեռու գտնուած Հայոց վանքն գիշերանց գողեր մտնելով վանքին եկեղեցւոյն բոլոր սրբազան անօթներն և սպասներն կողոպտեր են։

Կը ծանուցուի մեզ թէ Եէնի-Գափուի Թաղական Խորհրդոյ անդամներէն Պետրոս էֆէնտի Կիւլլամեան հրաժարական տուեր է։

Պէշիկթաշի Մաքրուհեան երկսեռ վարժարանաց Հոգաբարձութիւնը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ այս գիշեր Թատերական ներկայացում մը պիտի տրուի ի նպաստ յիշեալ վարժարանաց, ի սրահն Լէսլի, Եէնի-Մահալլէ, Ահմէտ պէյի Զբօսարանին։

Ներկայացուելիք խաղն է ՁԵՌՆԱԾՈՒՆ կամ «Հայր մը որչափ ալ յոռի ըլլայ դարձեալ հայր է» թատերգութիւն հինգ արարուածով, և ծիծաղաշարժ զաւեշտ մը առաջնորդութեամբ դերասանապետ Պ. Մ. Մնակեանի։

Սոյն երեկոյթին կանոնաւորութեան համար Հոգաբարձութիւնը կարգադիր Մասնախումբ մ'ընտրած է որ միջոցներ ձեռք առած է զայն ընելու համար [illegible]։

Մտից տոմսակի գինն է 20 գրշ։

Յուսալի է որ Պէշիկթաշի ազգայինք պիտի փութան իրենց ներկայութեամբ նպաստել Մաքրուհեան երկսեռ վարժարանաց աղքատիկ ուսանողաց ի նպաստ տրուած սոյն հանդիսին յաջողութեան։

«ԱՐԵՒԵԼՔ» չպիտի հրատարակուի վաղը Տեառնընդառաջի տօնին առթիւ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԹԱՂԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՅ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

Յանձնաժողովս պատիւ ունի ծանուցանել ի գիտութիւն պատուարժան հասարակութեան թէ Ամեն. Խրիմեան Ս. Հայրիկ յառաջիկայ կիւրակէ առաւօտ պիտի պատարագէ ի Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոջ Ղալաթիոյ, և այս առթիւ Ս. Եկեղեցւոյս յատուկ քահանայ պիտի ձեռնադրէ զՏիրացու Դանիէլ Փափազեան և զՏիրացու Գրիգոր Երէցեան։

13 փետրուար 1886 Կնիք
Թաղ. Խորհրդարան
Ղալաթիոյ

ՄՇԱԿ
ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ԼՐԱԳԻՐ
Խմբագիր հրատարակող
ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ
Բաժանորդագինն է
Տարեկան 10 րուպլի (120 ղրշ. մէճիտ)
Վեցամսեայ 6 » (72 » »)
Թղթատարի ծախս խմբագրութեան վրայ։

Բաժանորդ կարելի է գրուիլ Պոլիս Ղալաթիա–Մումխանէ–Լօտի Աճէնտեայի հանդէպ Ռուսքի Մագազին Թիւ 109-Գ. Սողոմոն Վրթանէսեանին։

Նոյնպէս կարելի է բաժանորդագինն ուղղակի ղրկել խմբագրութեան, թղթադրամ րուպլի, Ռուսաց թղթատարութեան միջոցաւ։

Հասցէ ՄՇԱԿԻ
Tiflis, rédaction du journal arménien « MSCHAK »

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Սպարապետի Դրան թղթակցութեանց դիւանի տնօրէն Շէրէֆ էֆէնտիի։

Եգիպտոսի օսմանեան պատուիրակ Վսեմ. Ահմէտ Մուխթար փաշա վերջին թղթաբերով ինչ ինչ խնդրոց վրայ հրահանգ խնդրած է Բ. Դռնէն։

Պուլկարական պատուիրակ Պ. Զաւնոֆ և գերմանական դեսպանատան առաջին թարգման երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Վսեմ. Տաւեան էֆէնտիի հետ։

Այս աւուր Թուրք լրագրաց մէջ հրատարակուած պաշտօնական ազդ. մը բարձրագոյն հրամանաւ կը ծանուցանէ որ, եթէ ոստիկանութեան պաշտօնեայք տեսնեն և ձերբակալեն այնպիսի անձինք որք օսմանեան երկրին մէջ արգիլուած հելլենական թերթեր կը մտցնեն և կամ թերթ առ թերթ կը վաճառեն, Պատժական Օրինաց «Վնասակար հրատարակութեանց» և Տպագրական Օրինաց «արգիլեալ լրագրաց» վերաբերեալ տրամադրութիւնք ի գործ դրուելով, այդպիսի անձինք դատի պիտի ենթարկին և հարկ դատուած պատիժը պիտի կրեն։

Երէկ, լրագրոյս մէկ փոքր մասին տպագրուելէն յետոյ, մնացեալ մասին մէջ հրատարակեցինք Հավասի փետր. 11/23 ամսաթիւ հեռագիրն որ զրոյց մը կը յիշէր թէ Սերպիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ խաղաղութիւնք կնքուեր է։

Իսկ Մէսաժէ Օրիանթալ կ'ըսէ թէ Բերա հասած մասնաւոր լրոյ նայելով, մեծ Տէրութիւնք համաձայներ են իրենք սահմանել խաղաղութեան բանակցութիւնները կատարելու հոգն և կնքել դաշնագիր մը որ պարտաւորիչ լինի Սերպիոյ և Պուլկարիոյ համար։

Պուլկարական պատուիրակ Պ. Զաւնոֆ երէկ դարձեալ հեռագրաւ բանակցեցաւ Աղեքսանդր իշխանին հետ։

Պ. Զաւնոֆ և սերպիական դեսպան Պ. Կրուիչ երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

Ծովային Նախարարութիւնը մէկ քանի սպաներ ղրկած է ի Գերմանիա, Նոր Նախարարութեան կողմէ յանձնարարեալ ծովամարտիկ նաւերը բերելու համար։

Այդ ծովամարտկաց շինութիւնք աւարտած լինելով, Կ. Պոլիս պիտի բերուին ի մօտոյ։

Մայրաքաղաքիս ամերիկեան դեսպանն ու դեսպանուհին, որք Եգիպտոս ուղեւորեցան, փետր. 3/15ին Աղեքսանդրիա հասեր են, վտանգաւոր ճանապարհորդութենէ մը յետոյ, վասն զի ծովն այն աստիճան ալեկոծեալ է եղեր որ շոգենաւին մէջ գտնուող եզները մեռեր են տառապանքէն։

Պ. և Տիկին Քոքս Աղեքսանդրիա հասնելով ընդունուեր են Ղազի Մուխթար փաշայի կողմէ յատկապէս ղրկուած թիկնապահի մը կողմէ որ առաջնորդեր է զանոնք ի Գահիրէ, ուսկից պիտի մեկնին Նեղոսն ի վեր։

Յունական Պէչուրէ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Ֆէնէրի Պատրիարքարանի Սինոդն իւր վերջին նիստերէն միոյն մէջ նկատողութեան առեր է քանի մը գաւառաց Մէտրապօլիտներու կողմէ հասած տեղեկագրեր որք կը յայտնէին թէ ինչ ինչ խնդրոց մէջ տեղական իշխանութիւնք չեն յարգեր այն եկեղեցական առանձնաշնորհումներն որք հաստատուած են անցեալ տարի յոյն Ազգին շնորհուած կայսերական Իրատէով։

Այս զեկուցման վրայ, Ֆէնէրի Սինոդն որոշեր է Թագրիր մ'ուղղել Դատական և Կրօնական Նախարարութեան, խնդրելով որ հարկ եղած հրամանները ղրկուին գաւառական իշխանութեանց։

Կայսերական [illegible] շոգենաւն երէկ Տրապիզոնէն 1700 ծովային պահեստի զօրք բերաւ մայրաքաղաքս։

[illegible] Թէվֆիք զրահաւորը Թէրսանէի աւազանէն հանուեցաւ։

Ծովային հազարապետ Սամի պէյ, որ յատուկ պաշտօնով Ամերիկա ղրկուած էր, իւր պաշտօնատեղին հասեր է։

Ծովային Նախարարութեան ծառայութեան մէջ գտնուող գերմանացի սպայ մը Իզմիտ ղրկուած է, ուր ծովամարտկի նաւուց փորձերուն վրայ պիտի հսկէ։

Հանգստեան Թոշակի վարչութեան Սնտուկի գանձապետը զեղծումներ գործած լինելով իւր պաշտօնին մէջ, պաշտօնանկ լինելով դատաստանի ենթարկուեր, և յանձնաժողով մը կազմուեր է նորա հաշիւները քննելու համար։

Հաքիքաթ կ'իմանայ թէ Արեւելեան Ռումէլիի մաքսային իշխանութիւնք մետաքսեղինաց վրայ մինչեւ 20 առ 0/0 մաքս առնուլ սկսեր են։

Հելլենական կառավարութիւնն որոշած է որ զէնք կրելու կարող անձինք Յունաստանէ դուրս չելնեն եւ այդպիսեաց անցագիր չտրուի։

Հելլենական ընկերութեանց շոգենաւք մարտանաւերու փոխարկուած են և թնդանօթներով կը զինուին։

Նախորդ թուով մը ծանուցինք թէ Աթէնքի օսմանեան Նորընտիր դեսպան Ֆէրիտուն պէյ իւր պաշտօնատեղին հասած օրն երկար տեսակցութիւն մ'ունեցեր է Պ. Տէլիեանիի հետ։

Աթէնքի թերթերը կ'ըսեն թէ հելլենական մայրաքաղաքին մէջ շատ ուշադրութիւն գրաւեր է սա պարագայ թէ օսմ. դեսպանն անդ ժամանելուն ստիպողաբար խնդրեր է այդ տեսակցութիւնը։ Նախարարապետն հիւանդ լինելով, դուրս չէր ելներ իւր սենեակէն և մի միայն Եօրկիոս թագաւորին քարտուղարը կ'ընդունէր։ Նոյն իսկ իւր պաշտօնակիցք չէին կրնար տեսնել զինքը։

Պ. Տէլիեանի երկտող մ'ընդունելով Ֆէրիտուն պէյէն որ տեսակցութիւն մը կը խնդրէր, պատասխանել կուտայ թէ կը ցաւի որ չպիտի կարենայ արժանավայել կերպիւ ընդունիլ Յունաստանի բարեկամ մեծ Տէրութեան մը Ներկայացուցիչը։ Դեսպանը վերստին լուր կը ղրկէ թէ հիւանդը թող չնեղուի այս տեսակցութեան համար որ բնաւ պաշտօնական հանգամանք չունէր, և կրնայ մինչեւ իսկ անկողնոյն մէջ պառկած ընդունիլ զինքն, ապահովելով պաշտօնական տեսակցութեան որ տեղի պիտի ունենայ արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ։

Յայնժամ Պ. Տէլիեանի կը զիջանի և Ֆէրիտուն պէյ Նախարարապետին տունը կ'երթայ՝ ընկերակցութեամբ Հռոմի հելլենական Նորընտիր դեսպան Պ. Բաքարիկօպուլոյի, որ Ֆէրիտուն պէյի հետ միենոյն շոգենաւով մեկնած էր մայրաքաղաքէս։

Այս տեսակցութիւն տեւեր է մէկ ժամէ աւելի։

Ներքին գործոց նախարարութիւնն հրահանգ ղրկած է գաւառաց կուսակալներուն՝ ազդարարել Կրէտէ ուղեւորող անձանց որպէս զի կանոնաւոր անցագիր ունենան ի ձեռին։ Անցագրոց անկանոնութիւնը կամ չգոյութիւնը կրնայ վնասներ հետեւանք ունենալ ուղեւորին համար։ Նմանօրինակ հրահանգներ տրուած են նաեւ Աթէնքի օսմ. դեսպանատան։ Կրէտէի կուսակալ Սավա փաշա սոյն տնօրէնութիւնք զեկուցած է կղզւոյն հելլենական հիւպատոսաց։

Քրուպի զինագործարանին ներկայացուցիչ Պ. Կիւսթավ Ռօսս որ բաւական ժամանակէ հետէ հիւանդ պառկած էր, ապաքինած լինելով կը պատրաստուի մեկնիլ մայրաքաղաքէս եւ Լոնտրա ուղեւորիլ Աթէնք հանդիպելով։

Ելմտական Նախարարութիւնն, Ընդհանուր Պարտուց Վարչութենէն տեղեկանալով որ քանի մը դատարանաց և պաշտօնատանց մէջ հակառակ Դրոշմի Օրինաց տրամադրութեանց, անդրոշմ մուրհակներէ թեթեւ տուգանքներ կառնուին, և նկատելով որ ըստ օրինի 3 առ 0/0 տուգանք պէտք է առնուլ այն անդրոշմ մուրհակներէ որք դատարանաց կը ներկայացուին, և որոց դրոշմի տուրքն իրենց պարունակած քանակութեանը համեմատ կ'աւելնայ, և թէ կէս ոսկիէն մինչեւ երեք ոսկի տուգանք առնուլ պէտք է այն անդրոշմ թուղթերէն որոց տուրքն որոշեալ է, պաշտօնագիր մ'ուղղելով բոլոր գաւառաց և կառավարական պաշտօնատանց ծանուցած է որ օրինաց այս տրամադրութիւնք պէտք է յետ այսորիկ ճշդիւ ի գործ դրուին և զանցառութիւնք բնաւ տեղի չունենան։

Փիլիպպէի ռուսական հիւպատոսարանի նախկին զինուորական կցորդ Զիշաքօֆ գնդապետն որ իբր մէկ ու կէս ամիս առաջ Բետրբուրկ ուղեւորած էր, մայրաքաղաքս վերադարձած է։

Կ'ըսուի թէ հելլենական կառավարութիւնը մտադիր է յառաջիկային քարանթինա հաստատել Թուրքիայէն գնացող նաւուց համար, նկատելով որ Թրիեսթէէն ինչպէս նաեւ Վենետիկէ և հնդկական վարակեալ ուրիշ վայրերու հետ անընդհատ հաղորդակցութեան մէջ եղող ուրիշ նաւահանգիստներէ եկող նաւերը քարանթինա չեն սպասեր օսմ. նաւահանգիստներուն մէջ։

Յունաստան հնգօրեայ քարանթինա հաստատած է արդէն Թրիեսթէէն գնացող նաւուց համար։

Քանի մ'օր առաջ զրոյց կը շրջէր թէ հելլենական նաւատորմի հրաման տրուած է անմիջապէս մեկնիլ Սալամինի նաւահանգիստէն և երթալ չգիտցուիր ուր կողմ։

Ֆար իւր մասնաւոր տեղեկութեանց յենլով, կ'ըսէ թէ մինչեւ երէկ հելլենական կառավարութիւնն այսպիսի հրաման մը ղրկած չէր իւր Նաւատորմին։

– Երկու երեք օրէ հետէ զինուորական կառախումբք սկսած են կրթեւեկել Կ. Պոլսէն յԱդրիանուպոլիս։

– Նախընթաց օր 35 վակոնէ բաղկացեալ յատուկ կառախումբ մը բաւական թուով ձի փոխադրեց յԱդր. Պոլիս բանակին գործածութեան համար։ Նմանապէս ձիաբարձ 14 վակոն կցուեցան ուղեւորաց կառախմբին։

Այս օրերս Խարթումէն Մէճիտ Ագա անուն մարդ մը հասած է ի Գահիրէ։ Այդ մարդ յայտներ է թէ Պէրպէր քաղաքն ապստամբած և թէ եկամուտք ի վաճառ հանուեր են Ապտուլ Մաճիտ անուն մէկու մը ձեռամբ որ ինքզինք Մէհտիին յաջորդ հռչակեր է։ Օսման Տիկմա և ո՛չ ալ Քորտոֆանի Էմիրը չեն ուզեր ճանչնալ այդ մարդուն իշխանութիւնք։

Գահիրէէն լուր կուտան թէ Օսման Տիկմա Քրուպի երկու թնդանօթներով Սուաքիմը ռմբակոծելու վրայ է այս պահուս։

Հաքիքաթ կ'ըսէ թէ [illegible] Պորայի մէջ զրոյց հանած են թէ Թուրքիա Անգլիոյ պիտի թողու Կրետէ կղզին, ի փոխարէն յարձակողական և պաշտպանողական դաշնակցութիւն մը կնքելով նորա հետ, սակայն այս զրոյց բացարձակապէս անհիմն է։

Կը յիշուի թէ 1885 տարւոյ Օգոստոս ամսոյն մէջ բաւական խօսուեցաւ զինուորական բժիշկ Տօքթ. Իսաք պէյի վրայ որ միակ սպասաւորի մը հետ առանձնացեալ կ'ապրէր Իսկիւտար, Փափազ Քէօփրիսի կողմը, քէօշկի մը մէջ։ Առաւօտ մը տէր ու ծառայ աներեւոյթ եղած էին և այն տանէն ի վեր գտնուած չէր անոնց հետքը։

Լը Թիւրք մայրաքաղաքիս յունական թերթերէն առնլով կը ծանուցանէ թէ Իսկիւտարի ոստիկանութիւնն որ չէր դադրած այս գաղտնիքը գտնելու աշխատելէ, վերջապէս ստուգեր է թէ տարաբաղդ բժիշկն իւր սպասաւորին ձեռամբ սպաննուած և ծովը նետուած էր։ Ոճրագործը եօթն մեղսակիցներ ունի որք Իսաք պէյի ինչքը և դրամը կողոպտած են։

Ոճրագործք որք Լազիստանցի են, Տրապիզոնի մէջ ձերբակալուելով մայրաքաղաքս բերուած են և պիտի դատուին Պատժական ատեանին առջեւ։

Ծովային Միրլիվա Ահմէտ փաշա քանի մ'օր առաջ մեռաւ Գատըգիւղի մէջ։

Գաւելէ շոգենաւն երէկ Սեւ Ծովու նաւահանգիստներէն բաւական թըւով ձի բերաւ մայրաքաղաքս։

Էքօ տ'Ալէքսանտրի լրագիրն հետեւեալ զաւեշտական հատուածն հրատարակած է, երբ Լոնտոնի ընկերվարականաց շարժման առաջին լուրն հեռագրաւ հասած է յեգիպտոս.

Զրոյց կայ—թէեւ ամենայն վերապահութեամբ կը յիշենք—թէ Եգիպտոսի մէջ պատրաստութիւնք կը լինին այժմ, առաջարկութեամբ Սըր Տ. Ուոլֆի, եգիպտական բանակ մը կազմելու համար որ պիտի երթայ խաղաղութեան վերահաստատման աշխատիլ յԱնգլիա ։

Այդ միեւնոյն գրոյցներուն նայելով, քաղաքի ծովակալ Ֆետէրիկօ փաշա հրահանգ ստացեր է եգիպտական փոխադրանաւերէն նաւատորմ մը կազմել։ Այդ նաւեր լաւ մը պիտի սպառազինուին եւ պիտի ունենան միանգամայն ցամաք հանուելու պատրաստ զօրաց գունդեր բաղկացեալ քաղաքային խափշիկ զօրաց հռչակաւոր գունդերէն որք կազմուած են այդ նպատակաւ։ Այս նորութիւն յոյժ մարդասիրական միջոց մ'է, վասնզի ենթադրելով որ եգիպտական նաւատորմին համար հարկ ծագի ռմբակոծել զԼոնտոն, այս կերպով թոյլ չպիտի տրուի ապստամբաց որ քաղաքն այրեն ։

Փօսթ Էժիբսիէն լրագիրն ալ կը յարէ այս առթիւ.

Լրագիրս մամուլը դրուած պահուն կ'իմանանք թէ մեծ Տէրութիւնք, մեծ չփոթութիւններէ վախնալով, կը պնդեն եգիպտական կառավարութեան քով որպէս զի բոլորովին չեզոք դիրք մը պահէ ։

Աւստրիական Լոյտի Օրէծ շոգենաւն այս օրերս Թրիէսթէն կը մեկնէր Հօնք-Քօնկ ուղեւորելու համար։ Բօր-Սայիտ հասնելով, չատ մը հակերով ապրանք ստացաւ, միանգամայն 12 տակառ որոց պարունակութիւնն «հին երկաթ» նշանակուած էր ծանօթագրոյն (ֆաքթիւր) մէջ։

Շոգենաւն Ատենէն Պոմպէյ ուղեւորած պահուն սաստիկ փոթորիկ մը բռնեցաւ. ծովն հանդարտելէն յետոյ, նաւապետը մառանապետին հրամայեց որ նաւուն ստորնայարկն իջնէ եւ տեսնէ թէ վաճառքներն իրենց տեղէն խախտա՞ծ են։ Մառանապետը կ'իջնէ, բայց վեր չելներ. յայնժամ նաւապետն իւր օգնականին կը հրամայէ երթալ տեսնել թէ արկա՞ծ մը պատահած է. այս վերջինը կ'իջնէ եւ կը գտնէ մառանապետն՝ բերանաբաց, աչքերը մոլար եւ մազերը ցցուած՝ երկու տակառներու առջեւ։ Ջղային տենդ մը կը դողացնէր իւր բոլոր մարմինը։ Նաւապետը կը մօտենայ եւ իւր կարգին ինքն ալ պակուցեալ կը մնայ երկու տակառներու առջեւ՝ որք խորտակուած լինելով փոթորկին ժամանակ, օսմանեան ոսկիներու կոյտեր դուրս կը թափէին, նոր, փայլուն եւ հնչուն ոսկիներ, եւ շոգենաւուն մէն մի շարժման, դարձեալ դուրս կը թափէին ու վերջը չէր գար։

Այս անակնկալ գիւտը կը ծանուցուի նաւապետին որ միւս տակառներն ալ բանալ կուտայ եւ երկու հատ եւս կը գտնէ ոսկւով լի։ Իսկ մնացեալ 8 տակառք արդարեւ հին երկաթ կը պարունակէին։

Թրիէսթի լրագիրք որք կը պատմեն զայս, կը յարեն թէ չորս տակառ օսմանեան ոսկիները Օրէծի նաւապետին կողմէ Լոյտի ընկերութեան Պոմպէյի գործակալին յանձնուած են։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Յառաջիկայ մարտ 1 ին Աթէնքի մէջ տեղի պիտի ունենայ վիճակահանութիւնն արժէթղթոց Հելլենական Փոխառութեան որ երաշխաւորեալ է Յունաստանի Ազգային Պանգայէն ։

Ինն թիւեր պիտի շահին .

1	բաժին	100,000	Փրանք.
1	»	10,000	»
2	»	2,500	»
5	»	1,000	»

Ամբողջ տոմսին գինն է 15 ղրուշ եւ քառորդինը 5, որք միմիայն կը ծախուին Ժ. Տ. Ծանէթթիյի դրամատունն, Ղալաթիա, Գոմիսիոն խան, Թիւ 18։

ԼԱՄԱՆՀԱՅՄ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎՏԱՆԳԱՑ

Ընդհ. Գործակալութիւն Պոլսոյ
Տ. Լըզէ եւ Վիքթոր որդի

Կ'ապահովագրեն ամեն կերպեր եւ ծրարներ որք կը պարունակեն դրամ, թանկագին մետաղ, արժէթուղթ, դրամատոմս, գոհարք եւն, յանձնուած ամեն ազգի թղթատարական վարչութեանց կամ փոխադրութեան ընկերութեանց։ [illegible] երաշխաւորեալ են Մանհայմ [illegible] դրամագլուխն է 30,500,000 ֆրանք ։

Կ'ապահովագրեն շոգենաւով, կառախմբով, եւ մեծ ու փոքր երթեւեկութիւն ընող առագաստանաւերով փոխադրեալ ապրանքներ ։

Գիներն եւ պայմաններն յոյժ չափաւոր։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ.

Գ. Գ. Տ. ԼԸԶԷ ԵՒ ՎԻՔԹՈՐ ՈՐԴԻ

Պոլսոյ ընդհանուր գործակատարք «Մանհայմ» Ապահովագրական ընկերութեան։

ԱԶԴ

Կ. Պոլսոյ ազգային վարժարանաց միոյն համար կ'ուզուի հմուտ ուսուցչուհի մը, որ գիտնայ դասախօսել գաղղիերէն, իրաւագիտութիւն, առտնին տնտեսագիտութիւն եւ աշխարհագրութիւն։ Ամսական գոհացուցիչ։ Փափաքողք պէտք է դիմեն Արեւելքի խմբագրատունը ։ 2—5

ԱԶԴ

Արեւելեան երկաթուղեաց ընկերութիւնը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ յառաջիկայ մարտ 1էն սկսեալ Կ. Պոլսոյ, Ադրիանուպոլսոյ, Սարամպէյի, Գուլէլի Պուրկազի, Տէտէաղաճի, Թըրնովայի, Եամպոլուի, Սէլանիկի, Միդրովիծայի գծերուն վրայ [illegible] զրկուած պատուիրակներէն հետեւեալ կերպիւ անցատուրք պիտի առնուի .

Ա. Մասնաւոր ապսպրանաց ըստ երկրորդ դասու Փոքր Արագութեան Ընդհանուր Սակագնոյն ։

Բ. Լեցուն վակոնով կամ լեցուն վակոնէ զերծ,—ի գին մէն մի վակոնի եւ քիլոմեդրի համար 4 ղրուշ ոսկեդրամ, ինչ որ ալ լինի գործածուած կառքերուն ձեւը

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆԸ

Պէլկրատ, 23 փետրուար

Սերպ կառավարութիւնն այսօր նոր հրահանգներ ղրկեց ի Պուքրէշ իւր պատուիրակին, Պ. Միյաթովիչի, որ Մաճիտ փաշային պիտի առաջարկէ միակ յօդուած մը յայտարարող թէ պատերազմը դադրած է եւ խաղաղութիւնը վերջնապէս վերահաստատուած ընդ մէջ Սերպիոյ եւ Պուլկարիոյ։

Կը թուի թէ Սերպ կառավարութիւնն այս որոշումը տուած է Տէրութեանց [illegible] վրայ որոնք կը փափաքին խաղաղութիւնը շուտով կնքել եւ վիճաբանութենէն դուրս թողուլ ամեն խնդիր որ կրնայ յետաձգել այդ փափաքին իրագործումը ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 13 փետրուար

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐՔ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	110 7/8
3 » » » (վաճառ.)	110 1/2
3 » Բարիզ » (պանքայի)	22 70
3 » » » (վաճառ.)	22 77 1/2

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

	Դահեկան
Երէկ երեկոյ դաշ. (Միաց. D. Ունի. Գ. կ.)	17 17
Զօրացին գոցուելէն վերջը »	17 07
Բերայի մէջ	— —
Առաւօտուն բացուելուն	17 06 1/2
Բարձրագոյն գին	17 07
Նուազագոյն »	17 06 1/2
Կէսօրին	17 07
Փոխառութիւն 1858) 1862) A. Ունի. Գ. կ.	27 20
» 1860) 1863) 1872) B.	16 35
» 1865) 1869) 1873) C.	17 07

ԻՒՆԻՖԻԷ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուելուն	75 17 1/2
Այս առտու բացուելուն Գ. կ.	75 17 1/2
Կէսօրին	75 17 1/2

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ Գ. կ. Ունի. Լր.	3 20
Քրէտի Ժէնէրալ » » Օսմ. »	6 10
Պանք տը Գօնս. » » »	4 4
Սօս. Շանժ է վալէօր » » »	3 15
Թրամուէյ » » »	285
Պուլկըրի երկաթուղի Ֆր.	39
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ »	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիօնի »	52

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի ղրշ.	100
20 Ֆրանկնոց »	87 34
Անգլիական ոսկի »	110 13
Բօլ Իմբէրիալ »	90 17
Քրիմիգ »	51 15
Ռուսալի Թղթադրամ »	9 14
» արծաթ »	89
Ֆիօրին »	8 30
Մէճ. արծ. (տարբ.) »	107 38
Վ. Էչեայ »	102 30
Հինգնոց »	102 20
Մէթալիք »	98 20
Պղինձ »	—
Թղթադրամ »	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 24 փետրուար, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	101 5/16
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուելուն	15 9/16
» » » գոցուելուն	15 9/16
» » » Ա.	27 1/2
» » » Բ.	17
» » » Գ.	15 1/2
Օթոման 1871	71
Փոխառութիւն 1877	85
Պանք Օթօման	11 1/8
Ռուսական փոխառ. 1873	99 3/8
Եգիպտական միացեալ (ինիֆիէ)	67 3/4
» առանձն. (բրիվիլեժիէ)	93 7/8
Տայրա Սանիէ	65 5/8
Տօմէնիալ (փոխառ. Րօթշիլտ)	93
Հունգարական պարտաթուղթ 40/0	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	— —

Վիէննա, 24 փետրուար, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 65
Օսմանեան երկաթուղի	19 50

Բարիզ, 24 փետրուար, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	109 87 1/2
» » 3 0/0	82 40
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ. բացուելուն	15 62 1/2
» » գոցուելուն	15 57 1/2
» » Սէրի Բ.	17
» » Գ.	15 60
Օսմանեան երկաթուղի	39 75
» Րէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	530
Գրէտի Լիօնէ	531 25
» Ֆօնսիէ	1347 50
Բաժնեառաւ Լիօնի	1260
Սուէզի ջրանցք	2193 75
Ռուսական 5 0/0 1877ի	100 1/2
Իտալական Ռանթ	97 85
Եգիպտական միացեալ	340
Սպանիական (արտաքին)	57 1/8
Բրիօրիթէ Թիւրք	375
5 0/0 Հելլենական	295
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 17

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 24 փետրուար, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	110
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ	15 57 1/2
Եգիպտական	340

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ ՔԱՂՈՒԱԾ

ԱՖԻՈՆ-ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ

1 փետրուար. — Գաւառիս առաջնորդ Գեր. Գէորգ եպիսկոպոս Տէր Յակոբեան, ընտանեկան գործոց պատճառաւ անձամբ Պոլիս երթալու հարկադրեալ ըլլալով՝ հեռագրաւ մեկնելու արտօնութիւն խնդրեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօրմէ, որ չորս հինգ շաբաթուան համար շնորհեց զայդ արտօնութիւն։ Ն. Գերապատուութիւնն ամսոյն 26ի կիւրակէին հրաժեշտ տուաւ իւր ժողովրդեան եւ ամսոյն 29ին, չորեքշաբթի, մեկնեցաւ ի Կուտինա եւ անտի ի Կ. Պոլիս։ Պաշտօնական անձինք եւ այլ ազգայինք ամենք յուղարկ գնացին Ն. Սրբազնութեան մինչեւ ի դրունս քաղաքին, ուր պահպանիչով մը օրհնութիւն ու հրաժեշտ տալով ճամբայ ելաւ իւր հետեւորդօք։

—Թաղական Խորհուրդն նկատելով որ ծննդեան, նշանադրութեան եւ հարսանեաց արարողութեանց մէջ ինչ ինչ անճահ սովորութիւններ մուտ գտած են ժամանակէ մ'ի վեր, այս նկատմամբ կանոնագիր մը խմբագրած լինելով անցեալ կիւրակէ յատենի Ս. եկեղեցւոյ կարդացուեցաւ։ Ս. Առաջնորդ Հայրն պարագային յարմար քարոզով մը յորդորեց զժողովուրդն, նոյն իսկ յօգուտ իւր, փութալ հպատակիլ յիշեալ կանոնագրութեան տրամադրութեանց եւ խոյս տալ անճահ, անիմաստ եւ անտնտեսագիտական սովորոյթներէ որք նիւթապէս ալ բարոյապէս ալ վնասաբեր են։ Այլուր նուագի թողլով խօսիլ այդ յիշեալ կանոնագրի եւ անոր առթիւ տուող զեղծմանց մասին, առ այժմ ըսենք միայն թէ ընդհանուր հաւանութեան արժանացաւ եւ Թաղ. Խորհրդոյ այս ձեռնարկը։ Միայն թէ ցաւալին այն է որ այդպիսի զեղծմանց եւ կանոնազանցութեանց սկզբնապատճառ եղողը նոյն իսկ հարուստ եւ ազդեցիկ դասակարգն է որուն կը հետեւի առհասարակ ժողովուրդն։ Հարկ է ուրեմն որ յօգուտ հանրութեան, այդ դասակարգն սկսի տալ կարգապահութեան առաջին օրինակն։

—Ուշագի գաւառակին մէջ, որ Կուտինոյի թեմին մասը կը կազմէ, Ծննդեան շաբթուն եկեղեցւոյ մէջ փոքրիկ խռովութիւն մը ծագեր, բայց բարեբաղդաբար շուտով խափանուեր է ջանիւք տեղւոյն Թաղ. Խորհրդոյ որոյ խնդրանօք Առաջնորդ Ս. Հայրն օրհնութեան եւ յորդորական կոնդակ մը յղեց ի սէր եւ ի միութիւն հրաւիրելով ժողովուրդն։

—Արմաշու Ս. Աստուածածնայ վանուց պաշտօնեայներէն Աղա Իժմեան անուն անձը, ի նպաստ նոյն վանուց նորոգութեան ծախուց հանգանակութիւն ընելու համար հայաբնակ տեղեր կը շրջի, յատուկ կոնդակաւ Վանահօրն։ Վերջերս յիշեալը մեր քաղաքն այցելեց, բայց ներկայ դրամական անձկութեան պատճառաւ չկրցաւ նպաստ հաւաքել. միայն Թաղ. Խորհուրդն իրմէ ստանալով հազար դահեկանի նուիրատոմս, խոստացաւ յետ հնձոց փոխարէնը ժողովրդէն հաւաքելով ղրկել։

—Կեդրոնական կառավարութիւնն հրամայած է Պրուսայի կուսակալութեան երկու հազար ձի ղրկել կայսերական բանակաց համար։ Այդ թուէն Գարահիսարի բաժին հանուած է հինգ հարիւր ձի. այս նպատակաւ Յանձնաժողով մը կազմուած է։ Մէն մի գաւառակ եւ գիւղ ըստ կարողութեան կը մասնակցի։ Գարահիսար առանձինն պիտի հոգայ հարիւր ձի. հետզհետէ պատրաստուող ձիերը ճամբայ կը հանուին տնյապաղ։

—Վերջերս կեդր. կառավարութենէն հասած շրջաբերական մը կը հրամայէ առանց կառավարական արտօնութեան ո'և իցէ նպատակաւ հանգանակութեան չձեռնարկել. այս տնօրէնութիւնն ընել հարկ դատուած է, կ'ըսէ շրջաբերականը, նկատելով որ վերջերս երկրին մէջ տեղ նպաստներ հաւաքուած են արդիւնքն օտար տեղութեանց ղրկուելու համար ։

—Ասկէ առաջ որոշուած էր որ տասանորդական տուրք գանձումը փոխանակ կառավարութիւնն ինք կատարելու՝ յանձնուի մուլթէզիմներու որպէս յանձելումի ։ Ըստ այսմ տեղւոյս տասանորդական տուրք վարչութիւնը լուծուելով պաշտօնեայք ճամբուած են, կ'ըսուի։ Աւելորդ է ըսել որ այս տնօրէնութիւն թէ կառավարական սնտուկին եւ թէ ժողովրդեան համար չահաւէտ է, որպէս փորձը ցոյց տուած է ։

—Օդերը շարունակ պարզ ու գեղեցիկ են իբրեւ ի գարնան. բնաւ ձմերան նշան. դաշտօրայք ու լերինք ո'չ թէ ձիւնով, այլ նորաբոյս դալարենեօք ծածկուած են։ Երկրագործք ալ կը փութան օգտուիլ քաղել նպաստաւոր եղանակէն ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵԱՆՔ

Լինչի օրէնքն.—Բռնաբարեալ աղջիկը.—Կեղծաւոր քրիստոնեայ մը.—Ժողովրդեան ցասումը.—Լինչի օրինաց ուրիշ դէպք մը.—Զուարճալիք ։

Անցեալ դեկտեմբերի սկիզբներն հինգշաբթի գիշեր մը Մ. Նահանգաց Լամպէրթըն գիւղաքաղաքի բնակիչներէն Տիկին եւ Պարոն Քօնրոյ տուն կը վերադառնան բարեկամի մը այցելելէ յետոյ։ Սրահ տան մի անցքին մէջ կը գտնեն իրենց 12 տարեկան Միլտրըտ անուն աղջիկն գետինը փռուած կիսակենդան. անմիջապէս բժիշկ մը կը կանչուի, որ կը հաստատէ թէ աղջիկն բռնաբարուած է մի քիչ առաջ։ Եւ արդարեւ յիշեալ աղջկան պատմութեամբը կը հաստատուի թէ, երբ Տիկին ու Պարոն Քօնրոյ տունէն մեկնած էին, Լամպէրթընի կալուածատէրներէն հանրածանօթ Պէնճամէն Ֆ. Բօզէլ անուն անձն, գիտնալով անշուշտ թէ փոքրիկ Միլտրըտ միայնակ թողուած է քանի մը ժամու համար, տուն կը մտնէ, եւ կ'ըսէ Միլտրըտի թէ իրեն ընծայ մը բերած է։ Քիչ յետոյ, Միլտրըտ եւ այցելուն սենեակէ մ'ուրիշ սենեակ մը գնալու միջոցին՝ նեղ անցքին վրայ Բօզէլ իւր այցելութեան բուն նպատակն կը յայտնէ աղջկան ու բռնելով զայն՝ կը նետէ գետինն .... ուր Միլտրըտ մարած կը մնայ, մինչեւ այն պահուն երբ բժիշկն կ'սթափեցնէ զայն։

Միլտրըտի ծնողքն իրենց աղջկան այս պատմութիւնը լսելէ յետոյ, անմիջապէս դրացւոյն տունը կը վազեն. սակայն յանցաւոր կարծուողն դուրս չելներ եւ անոր ամուսինն միայն կը տեսնուի այցելուին հետ։ Քօնրոյ եղելութիւնն պատմելէ յետոյ Տիկին Բօզէլի, այս վերջին այցելուին ոտքը կ'իյնայ ու կը խնդրէ որ գթայ իւր ամուսնոյն ու խնդիրն երեւան չի հանէ. Պ. Քօնրոյ չի կրնալով տեսնել իւր անզգամ դրացին, տուն կը վերադառնայ ու հետեւեալ առտուն դատաւորին կը դիմէ լալագին։ Պ. Աթըրթըն, տեղւոյն դատաւորն, լսելով ցաւալի հօր պատմութիւնն անձամբ կը գնայ Պ. Քօնրոյի տունն ու կը հարցաքննէ փոքրիկ Միլտրըտ։ Աղջիկը կը կրկնէ իւր պատմութիւնն եւ դատաւորը անկեղծ կը գտնէ Միլտրըտի սոյն պատմութիւն։ Հետեւաբար կը ձերբակալուի կալուածատէրն ու կը հարցաքննուի դատաւորէն. աւելորդ է ըսել թէ Պ. Բօզէլ կ'ուրանայ ամեն ինչ, եւ կը յայտարարէ թէ ինք երբէք տեսած չէ զՄիլտրըտ։ Արդարութիւնը գոհ չի մնալով այս յայտարարութենէն, բանտ կը ղրկէ զամբաստանեալն, քանի մ'օրէն եղեռնադատ ատենին ղրկելու համար ։

Օր մը յետոյ գիւղաքաղաքին բոլոր բնակիչք կ'իմանան եղելութիւնն ու սաստիկ կը յուզուին՝ ի սկզբան չի հաւատալով սոյն պատմութեան. վասն զի սոքա չէին կարծեր եղեր թէ բարձր դասի նշանաւոր, եկեղեցւոյ անդամ ու ջերմ քրիստոնեայ մի անձ այսպիսի անասնային ոճրագործութիւն մը կատարած լինի. սակայն ի վերջոյ կը հաւատան ճշմարտութեան դատաւորի պատմութիւնը լսելէ յետոյ։ Ժողովուրդն իր ընելիքը կ'որոշէ շուտով ու կը դիմէ բանտ, յայտարարելով թէ «մեք եկած ենք եղեռնագործ Բօզէլը խնդրելու. եթէ կառավարութիւնը դէմ կենայ մեր կամաց, պիտի փշրենք բանտին դռներն եւն»։ Սոքա չէին պահեր նաեւ իրենց գաղտնի նպատակն, այլ բարձր ձայնով կ'աղաղակէին եղեր թէ Բօզէլը մօտակայ ծառէ մը պիտի կախենք անմիջապէս։ Տեղական իշխանութիւնը դէմ կը կենայ ու կը յաջողի ցրուել ամբոխն որ ոստիկանաց թուոյն չափ չատ էն եղած ։ Ժողովուրդը չի հանդարտիր, նորէն բանտ դիմել կ'որոշէ ու պատեհ առթի մը սպասել կ'ստիպուի։ Դատաւոր Աթըրթըն տեսնելով ժողովրդեան բուռն յուզումն, ամբաստանեալն գիշերանց կը ղրկէ Հօլիվուտ լճար, ուր կը մնայ տեղւոյն բանտին մէջ այնչափ ատեն մինչեւ որ ժողովրդեան յուզմունքն կ'անցնի, ու եղեռնադատ ատեանն իւր վճիռը կ'արձակէ ։

Հարկ է յիշատակել նաեւ թէ Բօզէլ անդամ մ'է եղած ժուժկալ ընկերութեան մը (Թէմփէրընս Ալլիէնս), ամեն կիրակի օրեր եկեղեցի գտնուող անձերու մէջ նշանաւոր կը սեպուի եղեր եւ բնականաբար մեծամեծ գումարներ ալ կուտայ եղեր քրիստոնէութեան գործին համար .... Արդեօք Բօզէլի պէս որչափ քրիստոնեաներ կան Միացեալ Նահանգաց մէջ, որք միլիոններ կուտան առաքեալներ յղելու համար այն ժողովրդոց ու ազգաց որք «խօլ կեանքով» կը հաւտան եղեր կենարար Փրկչին ....

Եթէ ընթերցողը կը ներեն պատմեմ մի ուրիշ Լինչի դէպք ալ, որուն՝ մասամբ՝ կըրցած եմ ականատես լինիլ ։

Երկու տարիներ առաջ գարնան գեղածիծաղ առաւօտ մ'էր ։—Եթէ ներելի է ըսել երբեք թէ տեղւոյս գարուններն գեղածիծաղ առաւօտներ կրնան ունենալ ։—Տակաւին նոր արթնցած կը պատրաստուէի դուրս ելնել. այս միջոցիս տանտիրուհիս դուռս բախելով փողոց ել ըսաւ ու այս ինչ կողմ գնա. բան մը չհասկնալով այս խօսքէն պատճառը հարցուցի։ «Լինչ լօ, Լինչ լօ» գոչեց ու հեռացաւ ։ Նորէն բան մը չհասկցայ որովհետեւ նոր եկած գոլով «ազատութեան աշխարհն» բան մը չէի գիտեր «Լինչ լօ»ին, այսինքն Լինչի օրէնքին վրայ, բայց այսու հանդերձ շուտ մը փողոց ելայ նորանշան բան մը տեսնելու յոյսով ։

Քիչ մը վերջ ամբոխին հետ մէկտեղ ... փողոցին մէկ անկիւնը հասայ, ուր խռնուած էին հարիւրաւոր անձինք. հոն կ'երեւէին նաեւ պաշտօնական զգեստով չատ մը մարդիկ եւ մի դոց կառք որոյ մէջ բան մը դրին իմ հոն հասած ատեն. բոլորտիքս նայեցայ բան մը տեսնելու յոյսով. բայց ոչինչ չկար, ստիպուեցայ հարցնել մէկի մը, որմէ հասկցայ խնդիրն ու տեսայ ծառէն կախեալ պարանն որ խզուած էր մի քառասնամեայ անձի որում ներկայ եղողներն բռնակալ ածականը կուտային ։ Մեռնողին կառքը մեկնեցաւ անմիջապէս որուն հետեւեցաւ ժողովրդեան մեծ մասն ։ Բայց ո՞վ կրցաւ գիտնալ թէ Լինչի զոհն իրաւ յանցաւոր մ'էր ։

* *

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ. — Սակարանին մէջ.—Գործերն խիստ դէշ կ'երթան, բարեկամ. արժէթուղթք միշտ իյնալու վրայ են ու տակաւին դուն քու հարստութիւնդ ունիս ։ Կը հաճի՞ս ինձ ըսել թէ ինչ միջոց կը գործածես չի վնասելու համար ։—Շատ պարզ է այդ. ես երբեք չեմ վճարեր հին պարտքերս ։—Ուրեմն ինչ կ'ընես նորերն ։—Կը թողում որ հիննան ։

Հայրը—Տղաս, ես երբեք չեմ կարծեր որ քու սորված ուսմունքներդ երկու փարայ արժեն ինձ ։ Զաւակը—Ուրեմն, հայր, վաղուընէ կը դադրիմ վարժարան երթալէ ։

Ճամբորդ մը.—Գծագրի՛չ, այդ ինչ է որ կը գծես այդչափ դժուարութեամբ ։ Գծագրիչ.—Ասիկա դրուած գեղեցիկ ծառին պատկերն է, զոր պիտի նուիրեմ բարեկամի մը.—Ա՛յ անմիտ մարդ, ինչո՞ւ ծառը չես նուիրեր քու բարեկամիդ, որ իրականութիւն մ'է ։

Թղթատարական սենեկին մէջ.—Տէր, առէք այս նամակն ու տեսէք ինչ կայ գրուած պահարանին վրայ.—Կարդացէք որ ես մտիկ ընեմ.—Առ Հէնրիկոս Բ. ի քաղաքան յերկինս, Պրուքլինի գերեզմանատան ճամբով ։ Կը բացուի յետոյ նամակն, որոց մէջ գրուածն հետեւեալն է եղեր. «Սիրելի Հէնրիկոս, ուրախութեամբ կը ծանուցանեմ քեզ, որ այլ եւս ապահով արքայութեան գնալու. զի քո հոգւոյդ համար պէտք եղածին չափ պատարագներ մատուցուած է արդէն» ։ Ստորագրութիւն «կինդ» ։

Հ. ԷԿՆԵԱՆ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ

ԴԱՇՏԱՄՈՒԿԵՐՆ

Արեւելքի վերջին թիւերէն միոյն մէջ յարգոյ մի արուեստակից կողմէ դաշտային մուկերը ջնջելու մասին հաղորդուած տեղեկութիւններն ամենայն հաճութեամբ կարդացի ։

Յարգելով աղնիւ արուեստակցիս դաշտամուկերը ջնջելու համար նշանակած երկու միջոցներն, որոց էութիւնն միեւնոյն է, արժան կը համարիմ հետեւեալ դիտողութիւնները ներկայել ։

Արդարեւ զառիկն կամ մկնդեղն, այն ամենասաստիկ թոյնն է, զոր ռամիկ ժողովուրդն իսկ կը ճանչնայ. նա ոչ միայն կարող է մուկի պէս փոքրիկ կենդանի մը ոչնչացնել, այլ կարող է մեծ կենդանիներն եւ նոյն իսկ մարդն ամենակարճ ժամանակամիջոցի մէջ սպաննել ։ Տարակոյս չկայ որ նշանակուած միջոցներն ազդեցիկ են դաշտամուկերն եւ նոցա նման կենդանիները ջնջելու, բայց այսու հանդերձ թոյնին կիրառութիւնն չատ մը վտանգներ ունի ինչպէս որ նոյն ինքն աղնիւ արուեստակիցս խոստովանած էր ։

Զառիկն ամենադոյզն քանակութեամբ իսկ՝ երբ անզգուշութեամբ եւ կամ որեւէ կերպիւ ստամոքսը թափանցէ—եւ այս այնքան դիւրութեամբ երբ ի նկատ առնունք զառիկի փոշիացեալ վիճակն, զայն գործածող գիւղացւոյն միակցող տգիտութիւնն ու անզգուշութիւնն—չարաչար մահ կը պատճառէ ։

Զառիկն Ֆրանսայի մէջ կը գործածուէր ոչ միայն դաշտամուկերը բնաջինջ ընելու, այլ իւր բաղդրութեանց միոյն ջուրի մէջ լուծմամբ՝ կը ծառայէր նաեւ առաջքն առնուլ ցորենազգի սերմերու յատուկ եղած բուսական հիւանդութեանց, երբ այդ սերմեր ցանուելէ յառաջ լուացուէին այդ ջրով ։

Ուստի այսու հանդերձ Ֆրանսական կառավարութիւնն ի նկատ առնելով վերոյիշեալ անտեղութիւններն, արգիլած էր այդ թոյնի գործածութիւնն ։

Կայ նաեւ մի այլ թոյն, որ քիչ մ'աւելի ապահովութեամբ կրնայ գործածուիլ դաշտամուկերը ջնջելու համար, այն է ժանտընկոյզն (Նուա վօմիք, թրք. գուչէլէ), որ այս փոքրիկ չարաճճիներու ընդերկրեայ բնակարաններուն մէջ ձգուելով եւ անոնցմէ ուտուելով կը մահացնէ զանոնք ։

Այսպիսի պարագայներու մէջ թոյներու կիրառութեան կողմնակից չըլլալով, մեր երկրագործաց ուշադրութեան կը յանձնարարեմ մասնաւորապէս հետեւեալ միջոցն, որոյ կիրառութիւնն դիւրին, պարզ, խնայողական եւ ապահով է ։

Երկաթեայ ստուարով մը 30-35 հարիւրամետր խորութեամբ եւ 10-12 հարիւրորդամետր տրամագծով փոսեր փորելու է դաշտին մէջ զանազան ուղղութեամբք ։

Դաշտամուկերը կիյնան կը մնան այդ փոսերուն մէջ եւ մշակն զանոնք այցելելով կը սատկեցնէ ։

Այս եղանակն չատ յաջողութիւն գտած է Ֆրանսայի հիւսիսային գաւառներուն եւ Պելճիքայի մէջ, ամեն անգամ որ պատահաբար հրապարակել հարկ տեսնուած է այդ կենդանեաց դէմ ։

Յիշենք նաեւ անցողակի, թէ այս միջոցն յաջողապէս կը գործածուի նաեւ խլուրդները (կէօզ քէօրէ) բռնելու, երբ սոքա բազմանան եւ անտանելի դառնան, թէեւ ըստ ինքեան օգտակար կենդանիներ են ։

* * *

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը հրատարակէ Յունվար ամսոյ նուիրատուաց անունները ։

Մեծապատիւ Տեարք ։

Ի Բերա հանդուցեալ բարեյիշատակ Գասպարեան Յակոբ էֆէնտիի աղնիւ ընտանեացը կողմանէ դահ. արծաթ 540. Մ. Սեդրակ Տոպճեան 540. ի Սամսոն, հարսանեաց հանդէսի մ'առթիւ Սմբատեան էֆ. Թիւրապեան բարեհաճած է յղել, զոր ստացանք ի ձեռն Ս. եւ Ս. Կիւլպէնկեան էֆէնտիներու 540. ի Նիկոմիդիա Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ շրջագայած պնակի հասոյթ՝ (որոյ հոգատարութիւնն տեղւոյն պատուաւոր ազգայիններէն Համբարձում աղա Մ. Մ. Ղազարոսեանի յանձնուած է) զոր ստացանք ի ձեռն բարեխնամ Առաջնորդ Գեր. Տ. Ստեփան Ծ. վարդապետ Յովակիմեանի 540. ի Պարտիզակ, բարեպաշտ ազգայիններէ հաւաքեալ՝ ի ձեռն Առաքելեան Մկրտիչ աղայի 500. Գառնիկ եւ Մարտիրոս Հարէնց 432. Առաքել Ալթուն Տիրրի 432. Կեսարացի Յարութիւն աղա Ամէնճեան՝ գինեպան Միխալի եւ Բալուցի Համամճի Սարգսի հետ գինի խնդրոյ մ'առթիւ անհամաձայնութեան մը հանդիպած, իսկ յետոյ իւր կողմէ հարկ եղած զիջողութիւնն ընելուն համար գինեպան Միխալ ստիպուած է նուիրել, զոր ստացանք ի ձեռն Կիւլպէնկեան Կիւլպէնկ էֆէնտիի 324. Սամաթիոյ խնամատար պատուարժան Միութենէ Դեկտեմբեր եւ Յունվար ամսոց համար ձեռամբ Կարապետեան Միհրան էֆէնտիի 300. ի Մարսիլիա բնակեալ Տիկին Վարդուհի Թիւրապեան ձեռամբ Ս. եւ Ս. Կիւլպէնկեան էֆէնտիներու 285. Կեսարացի Յարութիւն Կիւրինեան՝ ձեռամբ Ս. եւ Ս. Կիւլպէնկեան էֆէնտիներու 216. Բարեսէր անձինք ոմանք՝ ձեռամբ Անտօնեան Միհրան էֆէնտիի 74 1/2. Մկրտիչ Թօքաթլեան 54. Պօղոս Մնտիկեան 40. Տիգրան Յարութիւնեանի սրճարանէ հաւաքին նոյեմբեր ամսոյ 25. Գրիգոր Զաքարեան Կ. Պոլսեցի 20. Յովհաննէս Աբրահամեան Նիկոմիդացի 20. Աստուածատուր Հիսէեանց 20. Մ. Սիմէոն Խանճի 20 ։ Գումար 4862 1/2 ։

Ի Մեծ Նոր [illegible] Բազարու բարեպաշտ ազգայիններէ հաւաքեալ՝ ջանիւք տեղւոյն սրբակրօն քահանայից դասուն. 240 հոխա ձիթապտուղ, 65 հոխա ռուփ (պէքմէզ), 62 հոխա ձաւար, 61 հոխա ձէթ, 53 հոխա թանիճ ։ Բարեսիրտ եկեղեցական ոմն 600 հատ չաքարլամա (խուրապիյէ). բարեսէր ոմն 117 հոխա բրինձ. Մ. Սիմէոն Խանճի 1 ոչխար. Ջէնորս Մ. Յովհաննէս Թավուլեան 54 հոխա [illegible] ձուկ. Ջէնորս Մանուէլ 2 կողով ձմեռանոց (միւտա). Մ. Գ. Պարտիզպանեան 550 հատ սխտորի թուխ. Ոսկետոր Հարէնց 1 տէփօ կոճի (զղինճէ). «Թղթաանձնեայ»ու հրատարակիչք Նշան Կ. Պէրպէրեան եւ Ս. Տէօվլէթեան Առաջին Հատոր «Թղթաւոնրք». Հրանտ Շամտանճեան 1 օրինակ «Բուրաստան Մանկանց». Յարութիւն Շահնազեան 12 օրինակ «Պատմութիւն Արմենիոյ» ։

Ի դիմաց Հոգաբարձ. Ազգ. Հիւանդանոցի

Ատենադպիր	Ատենապետ
Տ. ԽԻՄԻՒՇԿԵՐՏԵԱՆ	ՄԻՔ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՏՈՔԹՕՐ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԹԵՐԶԵԱՆ պատիւ ունի ծանուցանել թէ իւրն դիմող հիւանդները պիտի ընդունի Բերա Թագսիմ Տուլամպի փողոց 53 թիւ իւր բնակարանը, իսկ ուրբաթ եւ կիրակի օրերը Թօփխանէ Թրամվէյի կայարանի դիմացը Անտօն էֆ. Գօլօլեանի դեղարանը ։ Հինգշաբթի օրերն աղքատաց համար ձրի ։ 10—15

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Ա. ՓԻՊԷՌՃԵԱՆ

ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ, ԹԻՒ 14. Կ. ՊՈԼԻՍ

Գրատունս ի վաճառ հանած է Գ. Լառուսի Grand Dictionnaire Universel du XIX Siècle անունով վիթխարի Բառարանը որ 27 մեծադիր հատորներէ կը բաղկանայ,

Փափաքողք կրնան գալ անձամբ եւ տեսնել զայն ու տեղեկանալ գնոյն ու պայմանաց ։ 3—3

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌ-ԳՐԱՎԱՃԱՌ

Վ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲ.

Իրենց նոր բացած վաճառատան մէջ, Զաքմաքճըլար եօգուշ Թ. 51, կը վաճառեն ամեն տեսակ գրքեր, քարտէզներ եւ դպրոցի վերաբերեալ թղթեղէն եւ զանազան պիտոյքներ թէ՛ մեծ եւ թէ՛ փոքր քանակով ։

Գիներն յոյժ չափաւոր ։ Վաճառականաց վերաբերեալ տեֆթէր տետրակներ եւ մամուլ ամեն ձեւերով եւ խիստ դիւրագին ։

Գաւառներէ եկած յանձնարարութիւնք փութով եւ խնամով կը կատարուին ։

ՄԻՈՒՔԷԼԼԻՄ

Կայսերական Միւլքիէ վարժարանին Փրանսերէնի եւ Սուլթանիէ վարժարանի Թուրքերէնի ուսուցիչ Ալի Նազմի էֆէնտիի սոյն դասագիրքն, որ նպատակն է Անի ոճով Ֆրանսերէն ուսուցանել Թուրք աշակերտաց, կուգայ մեծ պակաս մը լնուլ Թուրք վարժարանաց մէջ ։ Հեղինակն յաջողած է լիովին ըմբռնել Անի մէթոտն եւ զայն յարմարեցնել Թուրք լեզուին ։ Հրահանգներն, աստիճանաբար դասակարգեալ, հետզհետէ կը բացատրեն Ֆրանսերէնի դժուարութիւնները ։ Այսու է որ այդ դասագիրքը կոչուած է ընդունուիլ պետական ամեն վարժարանաց մէջ ։—Գիրքն հրատարակուած է Հայ Գրաչարաց Միութեան տպարանէն, որ մի անգամ եւս փայլուն ապացոյց մը կուտայ տպագրութեան մէջ բռնած առաջնակարգ դիրքին ։—Գինն է 10 ղրուշ ։

ԻԼԱՆ

Շիրքէթի Խայրիյէ վափուրլէրինին գանվէծադլարը 1302 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան շուպաթը նիհայէթինէ գատար պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ Թօբխանէ վէ եախօտ պօստան պօսու [illegible] միւզայէտէ քէֆալէթի միւթէպէրէ վէ շէրայիթի մալիւմէ իլէ մադթուէն իհալէ օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլէրըն իգտա շէհրի շուպաթը ղայէթինէ գատար բէյինէլմիլէ վէ պազար իրթէսի կիւնլէրի սաաթ տօգուզ պատթէլէրինտէ շիրքէթի մէզգիւրէ իտարէ մէճլիսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹԸ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,591,956
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 1,718,462

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 828,858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոխադարձ ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասնին 11,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԻԼԱՆ

— Իսկիւտար խալքինէ մահքէմէ 298 Թարիխլի մէշրէմ իլէ սիճիլլի 279 Թարիխլու Սարգիս, Յակոբ, Տիրուհի վէ 285 Թարիխլու Նշան վէ 303 Թարիխլու Վիրժին, Մարտիրոս վէ Վէրօնիկ խանըմլարընըն մահքէմէ քի ճէմաի աքրիզ գըթա մէօհրլէրի գաղտէն գայ խուլասա վէ մէզքիւր մէօհրլէրի իսէ չիմտիյէ տէկին հիչ պիր սուրէթլէ մուամէլաթը սալիհէյէ իսթիխտամ օլունմայարաք եալընըզ սէհիմ գարշըլըքընա մախսուս օլտուղունտան վէ մէզքիւր Թամասիւք միւհրլէրին սուրէթը ղայպ [illegible] մագամաթը րէսմիյէյէ տախի պիլ խաթիրա պիլտիրիլմիշ վէ աթթիգ խաթիմալի նամիւլէրին իսէ տէ քէյֆիյէթ ճիւմլէնին մալումի օլմագ իչիւն հէր քիմ իսէ Տէրալիյէտէ Պաղչէ-Գաբուսընտա խըմթա կէօմրիւկի գարշըսընտա Սարրաֆ Տէր Յակոբեան Կարապետ էֆէնտինին իւքեանընա կէօթիւրտիւքտէ միւնասիպ պիր իքրամ օլունաճաղընըն իլանընա իպթիտար գըլընըր։

ԻՍԿՈՒՀԻ
7 Շուպաթ 1888 3—3

ԱՅԷՐԻ ՋԷՐՐԻ ՓԷՔԹՈՐԱԼԸ

Այէրի Ջէրրի Փէքթորալն թոքախտէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողացաւը, բորբոքումն հազագի, բորբոքումն շնչափողի, շնչարգելութիւն եւ։

— Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կապուտ հազի և յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'սփոփէ ու կը կազդուրէ։

Այէրի Ջէրրի Փէքթորալն որ այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնն ի լոյս ընծայեց, շնորհիւ նորա հոյակապ և թոքային տկարութեանց վրայ ունեցած ուժգին և միօրինակ նուաճող ազդեցութեանն է, որով միանգամայն բոլոր տառապինութեանց ջատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Չկայ դեղ մը որ կրնայ այնքան խորհուր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը գրաւելու։

Ջէրրի Փէքթորալն բնաւորական գործածութեան համար եղած ուրիշ դեղերէ գերազանցն է և համեղ, քանզի շատ համելի լինելով փոքր տղայք շատ դիւրաւ կ'առնուն։ Կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ, ի Ղալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։

— Նաեւ կը ծախուի քաղաքիս մէջ այլ և այլ դեղագործաց քով։

ՔԷՄՄԷՐԻԽԻ ՄՍԵՂԷՆ ԲԷՅԴՈՆ

ՈՒՏԵԼԻՔ ՀԻՒԱՆԴԱՑ ԵՒ ԱՊԱՔԻՆՈՂԱՑ ՀԱՄԱՐ

Ախորժելի համ և հոտ ունի, դիւրաւ կը լուծուի և մանաւանդ ամենազօրաւոր դարման է ստամոքսի տկարութենէ նեղուող հիւանդաց համար։

ՊԱՏՈՒՈՅ ՎԿԱՅԱԳԻՐ · Ոսկեայ մետալ 1885 ի Անվերսայի համաշխարհային Ցուցահանդէսին մէջ։

Կը ծախուի գլխաւոր դեղարանները

Բերա, Բրիտանական դեղարան — Պոլիս, Վ. Մաննի դեղարան
» Ֆրանսական » — » Բիւյիւքեան եղբ. »

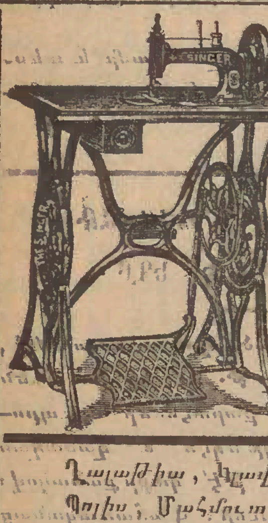

ԸՆՏԱՆԵԱՑ ԵՒ ԱՐՀԵՍՏԻՑ ՀԱՄԱՐ

ՍԻՆԿԸՐ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԵՒ ԼԱՒԱԳՈՅՆ
ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ
ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ՄԻԱՅՆ
ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐԸ

Ղալաթիա, Հավիանի խան, 2
Պոլիս, Մահմուտ փաշա, 90
Բերա, Մեծ փողոց, 208

Ներկայացուցիչ Թուրքիոյ համար
Կ. ՆԻՔԵՏԼԻՆԿԷՐ

ԶԳՈՒՇԱՑԷՔ ԿԵՂԾԵՐԷ

Ամեն ճշմարիտ մեքենայ կը կրէ թեւին վրայ Singer Manufacturing Company և վրան՝ Գործարանին նշանը։

ՁՐԻ ԱՇԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ — ՉԱՓԱՒՈՐ ԳՆԵՐ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԵԿԱՄՏԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Ի ՎԻԷՆՆԱ Հաստատեալ 1858ին

1883 Դեկտեմբեր 31ին երաշխաւորեալ հասոյթն էր 80,711,893·45 Ֆրանք։

Ապահովագրել տուող անձինք մահուան պարագային մէջ տարեկան բաժիններէն % 25 շահ կ'ընեն։

Ապահովագրել տուող անձինք կենաց պարագային մէջ ապահովագրեալ դրամագլուխներէն մինչև 41 ½ % շահ կ'ընեն։

ԽԱՐԻՍԽ ընկերութեան կատարած գլխաւոր գործողութիւնք են․

Ա. Ապահովագրութիւն մահուան պարագային մէջ։ Օրինակ․

35 տարեկան անձ մը 286 Ֆրանքի տարեկան բաժին մը կը վճարէ իւր ժառանգորդաց ապահովելու համար 10,000 Ֆրանքի դրամագլուխ մը, վճարելի իւր մահուանէն յետոյ և որ իրեն իրաւունք կուտայ շահուց մասնակցիլ իւր ապրած միջոցին։

Բ. Ապահովագրութիւն կենաց պարագային մէջ (Օժիտք)։ Օրինակ․

Մէկ տարեկան եղած միջոցին ապահովագրեալ տղայ մը քսան տարի յետոյ 10,000 Ֆրանքի դրամագլուխ մը պիտի ստանայ․ ասկէ զատ, պիտի մասնակցի Ընկերութեան 85 % շահուց՝ 298·30 Ֆրանք տարեկան բաժնոյն փոխարէն։

Վեցամսեայ վճարելի կրկին ապահովութեան բաժինն է տարին 116·19 Ֆրանք։

Թուրքիոյ համար Ընդհանուր Ներկայացուցիչ
ՄՈՐԻՍ ՊԷՐՔՃԻ

Գրասենեակք, Ղալաթիա, Վօյվօտա փողոց, Թիւ 29, Գերմանական Թղթատան վրայ։
Ընկերութեան սեղանաւորն է Ս. ԱՍԼԷՐ

ՁՐԻ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ԱՄԵՆ ԼԵԶՈՒԱՒ

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY

ՎԻՇԻ

Վարչութիւն, Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր.
Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ՎԱՐՁՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

GRANDE GRILE. — Աւշային տկարութիւնք, մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի խցումն, ներքին գործարանաց խցմունք, մաղձային քար և այլն։

HOPITAL. — Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, դժուարամարսութիւն, ախորժակի պակասութիւն ստամոքսի, ջղացաւ, անմարսութիւն։

CÉLESTINS. — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական աւազ և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիապէթ), սպիտակուց-միզական (Ալպիւմինուրի)։

HAUTERIVE. — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, աւազ, քար, յօդացաւ, շաքարամիզութիւն, սպիտակուց-միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել շիշերու քարտիլին վրայ։

Պոլսոյ ամէն դեղագործաց և դեղավաճառաց քով կը գտնուի։

ՀԱՅ ԹԷՅԱՎԱՃԱՌ

Կը վաճառէ ամէն տեսակ ընտիր թէյեր։ Ամեն յաճախորդք որ դիմեն Թաշմիք փողոց Թիւ 70 (Մըսըր Չարշըի կից, աղբիւրին վերի կողմը) գոհ պիտի լինին իրենց ստացած թէյերուն թէ տեսակէն և թէ գնէն։

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՀԱՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՃՈԽԱՑԵԱԼ ԿԱՐԵՒՈՐ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾՈՎՔ
Ի պէտս Աշակերտաց Վաճառականաց
Ի. Ն. ՏԻՒԶԷՆՃԵԱՆԻ

ԲԱԲԱՅԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլէ, Մէտիթերանէ և Օտեսայի մէջ կանոնաւորաբար բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պըզը
Արարատ	2,500	Ռոճըրս
Արգատիա	2,500	Քրուիքշանք
Լաքոնիա	2,500	Ուիլքս
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Բումելիա	2,800	Ֆօթըրգիլ

Բոյն շոգենաւը, նաւապետ Ռօսոթինկըլըն, փետրուար 12 ին Պաթումէն աստ դառնալով Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի։

Արգատիա շոգենաւը, փետրուար 7 ին Լիվրբուլէն աստ կսպասուի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
513 Գործակալք

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամեն շաբաթ կանոնաւոր կը բանին Լիվերբուլի և Միջերկրականի մէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ագլաա	3,000	Մալթա	3,000
Ալէբբօ	3,000	Մորոքքօ	2,500
Պալպէք	2,500	Նուպիա	2,500
Պրիթիշ Քուին	1,200	Պալմիրա	3,000
Շէրպուրկ	2,000	Սիդիա	4,600
Տեմերարա	2,500	Սարագոսա	3,000
Կալիա	4,000	Սամարիա	3,000
Քետար	2,500	Թրինիտատ	2,500

Քետար շոգենաւը, նաւապետ Ֆէրկիւսըն, Լիվրբուլէն աստ հասաւ և ի մօտոյ վերստին Լիվրբուլ պիտի երթայ։

Թէմէրարա շոգենաւը, նաւապետ Ճօնզ, Լիվրբուլէն աստ կսպասուի մարտ 9 ին։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԼԻ
Գործակալք
Թիւ 1, Քիւչիւք Հաւիլի
511 փաշա խան Ղալաթիա

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլէ և Միջերկրականի մէջ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քառնաքա	4200	Օսայրիս	3000
Թէբըս	4000	Նէֆթիս	3000
Օսմանլի	4000	Բէրա	3000
Սէսոստրիս	3250	Ադլանտիք	1760
Թինըս	3250	Լոտիւս	800
Մէմֆիս	3250	Օլինտա	800
Մարիոթիս	3250	Սէպիլ	700
Մէնէս	3000		

Սեսոստրիս շոգենաւը, նաւապետ Ֆէնբին, ամսոյս դէպի 27ին, Լիվրբուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Վ. Թ. ՌԻՒԹԸԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանճըգ փողոց,
Ռիւթըլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
515 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՆԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէյլի և Բոմբէյի մէջ կանոնաւորաբար բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անատոլի, որ փետրուար 24 ին Մարսիլիայէն և մարտ 3 ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Հաճըն, որ պիտի մեկնի փետրուար 25 ին։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ

Նաւավարձի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆՈՐԷ ՐԸՊՈՒԼ
Թիւ 17–18 Քիւչիւք Միլլէթ
14 Մումհանէ փողոց, Թիւ 141
5

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ընդ [illegible], Կ. Պոլսոյ և Օտեսայ

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէանտրօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարտէլլօ	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պորօտինօ	2,200	Ներօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Դիտօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Դալիբրօ	2,500	Օթրանթօ	4,500
Դանտէ	2,100	Օդօ	2,000
Դագօ	2,000	Փասիֆիք	1,200
Գոմօ	2,700	Փալերմօ	3,200
Տէրօ	2,500	Պլատօ	1,700
Սոլինօ	1,800	Քիթօ	2,800
Էրատօ	2,600	Ռիալթօ	1,400
Տրալօ	2,600	Ռինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Ռօլլօ	3,000
Ֆլաօ	1,700	Ռօմանօ	5,500
Ֆլամէնկօ	1,600	Ռօմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալերնօ	4,000
Կիտանօ	2,200	Սափֆօ	2,000
Կոզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրոմօ	2,200	Սօրէնտօ	4,300
Համլօ	—	Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիպէր	1,300
Հիւմպէր	1,200	Թօրօնթօ	2,800
Ժինօ	2,300	Քանտօ	3,600
Քէլլօ	2,000	Վէնէտօ	1600
Քօդօ	2,200	Ջէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Ջէրօ	41,0

Թօլէտօ շոգենաւը, նաւապետ Մուրօ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն աստ հասած պարպած և յ'Օտեսա ուղեւորած է։

Մարէնկօ շոգենաւը, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է փետրվար 1 ին, և 18ին աստ կսպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ կան։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17–18, Քիւչիւք Միլլէթ
514 խան Ղալաթիա

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորաբար կը բանին Լիվերբուլի և Արեւելեան մէջ։

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆլավիան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլամինիան	3700
Անատոլիան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպերիան	5500
Արմենեան	3700	Իգիբթեան	5500
Պավարիան	6000	Իտալիան	3500
Պուլկարիան	6000	Լեսպիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիկիան	2500
Սարդինիան	2000	Լիպեան	800
Տէնէրիֆ	700	Օրիենթալ	700
Էճիփշըն	3700	Փերսիան	6800
Ֆլավիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալմուտ	3700	Վիրճինիան	6800

Լէյլանտ շոգենաւը, նաւապետ Փօլ, այսօր Լիվրբուլէն աստ հասաւ։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ. Լէյլանտ և ընկ.
Լիվրբուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնտէն.
Ճիպրալթար, Գ. Գ. Քարվըր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վակման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլլէրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկօրտաթօ.
Զմիւռնիա, Գ. Ուիթօլ և ընկ.
512

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1886 Փետրուար 1 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչև փետրուար 28

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերէն կամուրջ ելնող շոգենաւուց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Վ. Թ.

1 30 Բ. և Ա. Գավ. Ենիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թարապիա Ենիքէօյ (Ենիտիւնիայի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 32
2 15 Ենիք. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. (Առնաւ. շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 22
3 — Ենիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Ենիք. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. (Պեպ. պիտի հաղորդակցի) 20
4 30 Ենիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Ենիք. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար. Պեպեք. Առնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. 33
5 30 Ենի. Մեզ. Պէօյ. Թար. Ենիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Պեպ. Առնաւ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշ. 23
6 45 Ենիմ. Մեզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Պեյգօզ Բաշչա. Ենիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Առնաւ. Չէնկ. Պեյլեր. Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Իւսկ. 25
8 15 Ա. և Ռ. Գավ. Ենիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. Առնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. (ուրբաթ օրերը Սթենիա պիտի հանդիպի) 20
10 — Մեզարպ. Պէօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Առնաւ. Օրթաք. Պեշիք. 28

Առնավուտքէօյէն կամուրջ ելնող շոգենաւուց ժամերը

1 30 Պեպ. Առնաւ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. 33
2 15 Առնաւ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գապ. 25
2 50 Պեպեք Առնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. 21
3 30 Առնաւ. Գուրու. Օրթ. Պեշիք. Գապ. 2
4 5 Պեպ. Առնաւ. Գուր. Օրթաք. Պեշիք. Գապաթ. 28
11 15 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 25

Ասիական եզերէն կամուրջ ելնող շոգենաւուց ժամերը

1 20 Վանիք. Չէնկ. Պեյ. Գուզգ. Գապաթ. 21
1 45 Պեյգ. Բաշչ. Ռ. Բ. Մաճ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
2 20 Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պեյլերպ. Գուզգ. Պեշիքթաշ. 28
3 45 Պեյ. Թար. Պեյգ. Բաշչա. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պեյլ. Գուզգ. Պեշ. 17
3 45 Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պեյլ. Գուզգ. Իւսկ. 32
8 45 Պեյգիւք. Թարապ. Պեյգ. Բաշչա. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պեյլեր. Գուզգ. Իւսկիւտար 21 (Ուրբաթ օրերը Ռ. Բ. Մաճ.)
10 20 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 23
11 5 Պեյլէրպէյիէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ) 22
11 10 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 33

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

2 45 Պեշիք. Օրթաք. Գուր. Առնաւ. Պեպեք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Սթէն. Ենի. Թար. Ենիմ. Մեզարպ. Պէօյ. 33
3 30 Գապաթ. Իւսկ. Պեշիք. Գուզգ. Օրթ. Պեյլեր. Չէնկէլ. Առնաւ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Բաշչա. Պեյգ. Թարապ. Պէօյ. Մեզ. Ենիմ. 25
5 30 Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Առնաւ. Պեպեք. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Էմիրկ. Սթէն. Ենիք. Պեյգ. Թարապ. Պէօյիւք. Մեզր. Ենիմ. և Գավաքներ 20
6 45 Իւսկ. Պեշիք. Գուզգ. Օրթ. Պեյլեր. Չէնկ. Առնվ. Գնտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Թարպ. Պէօյ. 21
8 30 Պեշիք. Օրթ. Առնաւ. Պեպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարպ. Մեզար. Պէօյ. 28
10 40 Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթէն. Ենիքէօյ, Թարապիա, Պէօյի. Մեզար. Ենիմ. 32
11 10 Ենիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մեզարպ. Ենիմ. 20
11 40 Պեպ. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթէն. Ենիք. 22

Կամուրջէն Առնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

2 15 Ուղղակի Պեպեք 21
2 55 Ուղղակի Առնաւուտքէօյ 2
3 30 Ուղղակի Պեպեք 28
10 20 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Առնաւ. Պեպ. Ռ. Հիսար (Վերջին եկող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 25
11 — Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Առնաւ. Պեպ. Ռ. Հիսար Պօյաճըքէօյ 21
11 50 Պեշիք. Օրթ. Գուրու. Առնաւ. Պեպ. 33
12 5 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Առնաւ. 25

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

3 10 Ուղղակի Գանտիլլի 32
3 45 Իւսկ. Գուզգ. Պեյլեր. Չէնկ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշչա. Պեյգ. Ենիմ. (Ուրբաթ օրերը Ռ. Բ. Մաճ.) 23
9 25 Պեշիքթաշ, Գուզգունճ. Պեյլեր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավաքներ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. (Ռ. Բ. Մաճ.) Բաշչա. Պեյգ. Թար. Մեզ. Գավ. 17
10 15 Պեշիք. Գուզգ. Պեյլեր. Չէնկէլ. Վան. Գանտիլլի 33
10 40 Իւսկ. Գուզգ. Պեյլեր. (Բացի ուրբաթէ) 22
11 10 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշչա. Պեյգ. 28
11 40 Գապաթ. Գուզ. Պեյլ. Չէնկ. Վանիք. 28

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
1 30	6 30	1 45	8 45
2 —	7 —	2 20	9 25 Պեշիք.
2 30	8 15 Պեշիք	2 50	9 50
3 5	9 —	3 20	10 15 Պեշիք
3 35	9 30	3 50 Պեշիք	10 40 Գզ. *
3 45 Ֆէրմօթ	10 — Պեշիք	4 35	11 —
4 10	10 25	5 5	11 25
4 20 Վ. տօփոր	10 50	5 40	11 50
4 50	10 55 Գզ.	6 10 Պեշիք	12 5
5 15 Ֆէրմօթ	11 25	7 —	12 5 Գզ*
5 30	11 40	8 15	
6 — Պեշիք	12 5		

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	7 —	— —	7 —
1 30	8 10 Պեշիք	1 30	8 15
2 15	8 45	2 10	9 — Պեշիք
3 —	9 30	2 55	9 35
3 30	9 55 Պեշիք	3 25	10 — Պեշիք
4 —	10 25	3 55 Պեշիք	10 35
4 45	11 —	4 40	11 15
5 30	11 35	5 25	11 50
6 — Պեշիք	12 5	6 —	12 5
6 30		6 35	

---

* Այս երթեւեկութիւնք Հրէից տօներուն եւ ուրբաթ օրերը չպիտի կատարուին։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

2 15 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 15 » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրեր Ժ. 11 ին)
1 50 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 — Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 20 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (Կիրակի օրերը ժմ. 10 45 ին)։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 15 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գապաթաշ
4 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
6 — Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. — Օդը մրրկապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։